

ČESKOBATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

cena 45 Kč

ročník 100

5/2024

Evangelický měsíčník

TÉMA

BŮH JE LÁSKA

- 8 Rozhovor s krizovou interventkou Bohuslavou Horskou – A. Rozbořilová
- 14 Pozvání od hrdličky a co s ním – M. Rejchrt
- 25 Žijeme v jedné církvi: Jihočeský seniorát – A. Rozbořilová
- 42 Faráři a bydlení – Z. Šorm

07.06.24
NOC KOSTELŮ

Téma 2024: SRDCE

**Každý dar je
velký. Děkujeme!**

Podpořte provoz časopisu i Vy.
Příspěť můžete libovolnou částkou.

číslo účtu: 296800727/0300
variabilní symbol: 980103

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – Š. Janča
8 Rozhovor s Bohunkou Horskou –
A. Rozbořilová
12 Trestá Bůh i poté, co z nás trest sňal? –
O. Kolář
14 Pozvání od hrdličky a co s ním –
M. Rejchrt
18 Otázka na tělo – A. Rozbořilová

MOJE CÍRKEV

- 25** Daleko do sborů, blízko k lidem –
A. Rozbořilová
28 Velikonoce v naší církvi – J. Kašpar
31 Církev za zdmi kostelů – M. Vojtíšková
32 Služebník dobrý a věrný – M. Zikmund

DIAKONIE

- 35** Dítě nad vodou – A. Šůra
37 Skrytý život, skuteční lidé –
K. Šugarová

SLOVO

- 38** Praha hostila mezinárodní setkání
Taizé – A. Rozbořilová
40 Na Smíchově „to žije“ – J. Šandera
42 Faráři a bydlení – Z. Šorm
44 Karel Skalický 90 – Z. Eminger
Poslední slovo – J. Šarounová

ÚVODNÍK

Je láska Bůh?

Tématem májového čísla je asi jedno z nejkrásnějších ujištění člověka. Bůh je láska. Je to jedna z nezákladnějších, a přesto myslím nejvýstižnějších výpovědí o Bohu. V Boží lásce je skryta celá křesťanská zvěst. Ale je tu ještě jiná rovina. Bůh sám je nejen konatelem lásky, ale také jejím garantem. Je podmínkou, *sine qua non*. Těžko bychom mohli milovat, kdyby nejdříve Bůh nemiloval nás. Ve výroku „Bůh je láska“ je však skryto jisté nebezpečí. Je-li Bůh láska, platí také, že láska je Bůh? Taková situace by totiž měla závažné konsekvence. Částečně je můžeme pozorovat i v současném světě. Komercializované, ba zdeformované svátky sv. Valentýna a 1. máje, které se stávají trendem, v jehož centru stojí nový kult – kult lásky. Je to láska hlomozná, ale plytká a vyprázdněná, neautentická. Láska je najednou nikoli nehlubším citem, ale spotřebním produktem či politickým artiklem. Už William Shakespeare nebezpečí tohoto kultu prohlédl. Doklad o tom máme ve snad největším příběhu lásky všech dob – dramatu *Romeo a Julie*. Je to varování, že záměna lásky v boha může mít fatální důsledky. Juliiným bohem se stává právě Romeo. Přiznává to i sama ve scéně v Kapuletově zahradě: „Nepřisáhej nic; neb chceš-li, přísáhej na spanilou svou vlastní bytost, která božstvem jest mé modloslužby; – a já uvěřím.“ Zaslepena zamilovaností Julie dává vše ostatní stranou. Její svět se smrskne na objekt jejího milostného zájmu, na němž až s omamnou touhou ulpívá. Žila jen pro něj, a také kvůli němu umírá. Romeo se stal předmětem Juliiny „modloslužby“, jak ona sama doznává. Ano, stal se předmětem. Pokud se totiž láska stane naším bohem, kvůli němuž přestáváme vidět skutečného Boha, sklouzáváme k idolaetrii. Uctíváme objekt. Ale Bůh přece není objekt. Bůh je subjekt lásky. On je láska. I proto můžeme – společně s apoštolem Pavlem (1K 13,8) – žít v blaženém vědomí toho, že láska nikdy nezanikne. Protože Bůh je věčný a jeho láska nezná hranic.

Adéla Rozbořilová

Otevřený dopis generálnímu tajemníkovi Světové rady církví

Představitelé Českobratrské církve evangelické se v polovině dubna 2024 veřejně ohradili proti usnesení, v němž ruská pravoslavná církev označuje agresivní válku Ruské federace proti Ukrajině za svatou válku. Synodní senior Pavel Pokorný a synodní kurátor Jiří Schneider adresovali generálnímu tajemníkovi Světové rady církví (SRC) Jerryemu Pillayovi následující dopis:

„Milý bratře generální tajemníku,

v březnu letošního roku jste žádost o zaplacení našeho členského příspěvku doprovodil osobním dopisem. V něm mj. píšete: ‚Děkuji za vaši podporu a příspěvky Světové radě církví, a to nejen finanční, ale i různými způsoby, které rozšiřují a posilují naši společnou práci.‘ Vážíme si toho, že jsme součástí jedinečného společenství tolika křesťanských církví po celém světě. Naše členství je poctou i závazkem. V tuto chvíli je naší odpovědností nemlčet, má-li platit, co také píšete: ‚SRC zůstává odhodlaná a věrná při prosazování spravedlnosti, míru, smíření a jednoty ve světě.‘

Nedlouho po sepsání Vašeho dopisu vydala Všeruská světová rada ruské pravoslavné církve, jedné z členských církví SRC, usnesení ‚Současnost a budoucnost ruského světa‘, v němž mj. označuje speciální vojenskou operaci (rozuměj agresivní válku Ruské federace proti Ukrajině) za svatou válku proti svobodné Ukrajině a Západu, který propadl satanismu. Jde ze strany představitelů ruské pravoslavné církve o rouhání, kterým se ocitají zcela mimo Kristovo tělo. Je zřejmé, že opustili autoritu Kristova evange-

lia a sledují pouze zájmy nacionalistické ideologie tzv. Ruského světa.

Je naší smutnou historickou zkušeností ze života církve za komunistické totality, že církevní představitelé podléhají mocenským tlakům a stávají se nedůvěryhodnými. Ve skutečnosti se zpronevěřují své teologické tradici i své církvi, rozumíme-li církvi nikoli instituci, nýbrž živé společenství věřících. To je ostatně dodnes trpkou zkušeností křesťanů žijících v nesvobodných poměrech v různých částech světa.

Oni všichni jsou našimi bratry a sestrami, údy našeho těla, jimž jsme povinni poskytnout podporu a solidaritu. V tuto chvíli je třeba se zastat Pravoslavné církve Ukrajiny a ruských kněží, kteří se jasně vyslovili proti této válce hned na jejím počátku.

ČESKOBATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

Vyzýváme SRC, aby se veřejně jednoznačně odmítavě vyjádřila k rouhavému prohlášení svaté války a aby právě tak veřejně jednoznačně podpořila ukrajinské křesťany a ruské pravoslavné disidenty, kteří nesouhlasí s ruskou invazí na Ukrajinu. Je to otázka naší věrnosti evangeliu i věrohodnosti našeho svědectví.

Modlíme se za Vás a za skutečný Kristův pokoj pro tento svět.“

Hof

Nemocniční kaplan: služba v křehkém světě

V Praze se ve dnech 10. – 14. dubna 2024 konala 18. Evropská konference nemocničních kaplanů. Na 80 zástupců jednotlivých kaplanských služeb a organizací naslouchalo odbornému programu a sdílelo své zkušenosti ve „zdravotnickém hotelu“ ILF v Praze. K delegátům z celé Evropy promluví za české přednášející například kněz a teolog Tomáš Halík nebo teolog a religionista Pavel Hošek.

Další přednášky a diskuse se týkaly rozličných témat, se kterými se nemocniční kaplanky a kaplani při své službě setkávají. Mimo jiné: Jak pacienti prožívají návštěvu kaplana? Dotýkat se, nebo ne? Spiritualita na začátku života, užití liturgie a rituálu apod. Součástí pestrého programu byla také návštěva pěti pražských nemocnic, prohlídka města a nezbytný byrokratický proces, který k této velké evropské organizaci (Evropská síť nemocničního kaplanství – ENHCC) patří.

Program skončil sobotními bohoslužbami v katedrále sv. Víta, při kterých kázáním posloužil synodní senior Českobratrské církve evangelické Pavel Pokorný. Právě on stál v počátcích kaplanské služby v České republice i v počátcích kontaktu s mezinárodním kaplanským prostředím. ČR hostila tuto každoroční konferenci poprvé a na její přípravě se z české strany podílely obě profesní asociace (Asociace nemocničních

kaplanů i Katolická asociace nemocničních kaplanů).

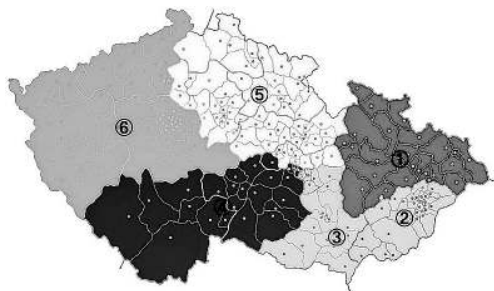
Pavel Ruml, předseda Asociace nemocničních kaplanů

Rozhodnutí o reformě seniorátů se blíží

V květnu 2024 se synod Českobratrské církve evangelické bude zabývat otázkou reformy seniorátů. Po téměř dvouleté diskusi uvnitř církve jsou na stole dvě varianty – jejich představení i souhrn celé procedury připravil v přehledném videu emeritní synodní senior ČCE Daniel Ženatý a najdete jej na webu e-cirkev.cz.

Celý synodní materiál k reformě seniorátů tak, jak jej v polovině dubna 2024 obdrželi poslanci a poslankyně synodu, najdete rovněž v interaktivní podobě na webu e-cirkev.cz/reforma-senioratu.

Jsou zde popsány dvě varianty nového uspořádání: první je radikálnější a počítá s konečným počtem šesti seniorátů. Druhá varianta zasahuje do současné struktury o něco méně a pomyslnou mapu Česka rozděluje na devět „církevních krajů“.

Květnový synod by měl podle schváleného harmonogramu rozhodnout o podobě reformy – zda se jí vůbec bude zabývat, případně jak moc radikálně regiony Českobratrské církve evangelické nakonec přepíše.

Hof

TÉMA: BŮH JE LÁSKA

někdy mi to dojde
uvědomím si
že žiju v náruči
tvé lásky
Bože

z tvé náruče
proniká láska
někam dovnitř mě

až jí mám dost
abych se mohla
otevřít světu

abych já mohla
otevřít náruč
člověku

*modlitba **Lenky Ridzoňové,***

kresba: Adéla Píknová

Nejhlubší podstata Boží

Bůh je láska. Kdo přebývá v lásce, přebývá v Bohu a Bůh v něm.
(J 4,16)

Stará legenda vypráví, že apoštol Jan ještě ve vysokém věku občas kázával ve sboru v Efesu. Nohy už ho moc nenesly a paměť už mu taky příliš nesloužila, takže to poslední, co mu zbylo z jeho celoživotní zvěsti, bylo: „Milujte jeden druhého, protože Bůh je láska!“

Bez ohledu na to, jestli ona legenda je pravdivá, nebo ne, si tato charakteristika Boží skutečně zaslouží naši pozornost. Mluví totiž nejen o Božím charakteru, ale i o Boží podstatě. Tedy nejen jaký Bůh je, ale kdo Bůh je.

Když si zkusíte v Bibli vyhledat slovní spojení „Bůh je“, objevíte, že:

– Na mnoha místech jsou takto vyjmenovány různé přívlastky, jako například že Bůh je věrný, milosrdný, úctyhodný, spravedlivý, dokonce žárlivý. Což vyjadřuje vlastnosti, které Bůh člověku ukazuje a podle kterých ho člověk poznává.

– Na jiných místech je tato formulace spojena s přirovnáním: Bůh je má skála, má tvrz, mé útočiště, moje světlo. Autor tady vyjadřuje obrázky „pozemskými“, jaký význam pro něj vztah k Bohu má.

– Někdy je to formulováno jako vyznání víry. Bůh je moje spása, Bůh je můj svědek, Bůh je můj soudce, Bůh je král. Pisatel těmito tituly vyjadřuje své přesvědčení a svou naději.

Výpověď o tom, že Bůh JE láska, je z toho všeho nejsilnější. Dotýká se totiž přímo Boží podstaty. Jediné, s čím bychom to mohli srovnat, je vyznání Izraele, že „Hospodin jeden jest“, nebo možná ještě s janovským „Bůh je duch“, ale další podobné vyjádření, které by popisovalo přímo základ Boží osobnosti, v Písmu není. „Bůh je láska“ není přirovnání, které někdy platí, a jindy ne. Není to jen přívazek, vlastnost, která

se někdy projeví, a jindy zase ne. Láska Boha definuje, bez lásky by už Bůh nebyl skutečným Bohem. Pokud se někdo pokusí Bohu amputovat lásku, vyprojektovat si Boha bez lásky, ztratí ho celého.

Jenže – láska je trochu abstraktní pojem. Jak si ji představit? Každý o ní mluví a každý si do ní vkládá svoje vlastní očekávání. Nejlépe to vyjadřují umělci – slyšíme o ní v každé druhé písničce, objevuje se v nějaké podobě skoro v každém filmu. Novináři píšou články o tom, jak ji získat, psychologové radí, jak si ji udržet. Ale je otázka, jakou odpověď bychom dostali, kdybychom chtěli slyšet, jak láska vlastně vypadá a podle čeho se pozná.

Dovolím si připomenout krásný popis lásky, jehož autorem je apoštol Pavel a najdeme jej v 1K 13,4–7: „Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá.“

My tento text obvykle chápeme jako náš úkol, jako ideál, který máme jako křesťané napl-

ňovat. Doporučil bych ovšem podívat se na něj spíš z opačné strany: Apoštol popisuje realitu lásky Boží:

– Takový je Bůh, taková je jeho podstata. Takový je jeho vztah k nám, takhle se na nás dívá a takto s námi jedná. Takhle ho můžeme poznávat v Otci, který přijme marnotratného syna, takto nám ho zpřítomnil jeho Syn Ježíš, když

dokázal prosit o odpuštění i pro ty, kdo ho křivovali.

„Bůh je láska.“ Kéž bychom si tuhle definici uložili do nejtrvalejší paměti, kéž bychom chápali, že vyjadřuje nehlubší podstatu Boží, kéž bychom každý den znovu prožívali radost z tohoto vyznání a kéž bychom tento Boží charakter dokázali aspoň vzdáleně napodobit.

Štěpán Janča, foto: pexels.com

ROZHOVOR S KRIZOVOU INTERVENTKOU BOHUSLAVOU HORSKOU

V krizi je nejdůležitější být člověku člověkem

O práci nejen na lince důvěry

Bohunka Horská zasvětila svůj život pomáhajícím profesím. V oboru se pohybuje už více než 30 let. Má zkušenost s prací ve státním sektoru, v manželském a rodinném poradenství, v pastoračním poradenství, krizových službách pro děti a mládež či v telefonické krizové intervenci. Kromě toho působí jako lektorka vzdělávacích a výcvikových programů pro laickou i odbornou veřejnost, externě vyučuje na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Nejdéle, už od r. 2002, je Bohunka profesně spjata s linkou důvěry s názvem Modrá linka. Od roku 2021 spolupracuje také s Českobratrskou církví evangelickou, kde vede kurzy krizové intervence pro církevní zaměstnance. Je aktivní členka Církve bratrské.

Jak jste se vlastně ke krizovému poradenství dostala?

Chtěla jsem pracovat v pomáhajících profesích. Moje vysněná profese byla medicína. Už při

studiu na gymnáziu jsem chodila na přípravné kurzy, na pitvy... Po zralé úvaze jsem se pak ale rozhodla, že se vdám, protože jsem měla víceletou známost. Připadalo mi příliš komplikované věnovat se medicíně se svými případnými dětmi, a tak jsem chtěla zvolit dvouleté studium porodní asistentky. Studium mi však kvůli oční vadě nedoporučili. Samozřejmě jsem to obrechla. Nejbližší obor byla sociální práce. Ale pro mě to tehdy byl takový divný obor, který neměl žádný zvuk. Sociální práce u nás v té době v podstatě nebyla. Takže jsem šla na nástavbu sociálně-právní, a tím to vzniklo. Přes práci v rodinném poradenství jsem se dostala k práci na krizovém centru a lince.

Kde jsou hranice krizové intervence?

S čím intervent pomůže?

Krizová intervence se povětšinou soustředí na „tady a teď“. Řeší to, co se děje s člověkem v souvislosti s nějakým krizovým podnětem. Jejím cílem je toho člověka stabilizovat a v nejlepším případě mobilizovat jeho vlastní síly k tomu, aby krizi zvládl. Jak říká Bohunka Baštecká – aby se dostal na předkrizovou úroveň žití. Já s tím

úplně nesouzním v tom smyslu, že život člověka se krizí změní. Jde tedy o to, aby se klient na ten jiný život adaptoval. Krizová intervence je v podstatě jednoduchá – člověk potřebuje stabilizovat a poslat zpět do života. To ovšem neznamená, že vést krizový rozhovor je jednoduché.

Můžete stručně nastínit, jaké metody krizová intervence používá?

Základem práce s klientem v krizi je aktivní naslouchání, empatický rozhovor. Nevychází z jednoho teoretického konceptu, ale využívá prvky například ze systemiky, kognitivně behaviorální terapie, rogersovského přístupu, logoterapie apod.

Řekla byste, že práce v pomáhajících profesích vyžaduje nějaké specifické osobnostní nastavení? Bez čeho se v nich člověk neobejde?

Neobejde se bez empatie. Mít srdce pro druhého člověka je nesmírně důležité, bez toho to vážně nejde. Bez empatie budete pravděpodobně ubližovat druhým, ale nakonec i sám sobě, protože se budete nutit k práci, která vám není blízká.

Dá se empatie naučit?

Dá se rozvíjet. Kdyby byla jenom naučená, tak to bude mechanické. Klienti v krizi jsou velmi citliví na autenticitu.

S jakými typy krizí se lidé na odborníky nejčastěji obracejí?

Hodně řešíme vztahová témata. Vztahy mezi dětmi a rodiči, mezi partnery, péči o starší osoby, rozchody, seznamování, samotu. To je takový největší balík. Pak jsou tu různé problémy se sebou samým, problémy výkonu, ztráta smyslu života. Zkrátka různé věci, které člověk vnitřně prožívá, jsou pro něho obtížné a potřebuje je s někým probrat. Časté jsou také případy sociální patologie nebo psychopatologie, například ve vztazích, sebepoškozování nebo závislosti.

Promítá se do obtíží klientů aktuální situace?

Na linkách důvěry se většinou nějak odráží. Když začal covid, počet krizových hovorů se zdvojnásobil. Lidé prožívali strach, úzkost a pocit osamělosti. Potom přišla válka na Ukrajině, zhoršení ekonomické situace, teď jsme měli události na filozofické fakultě. Vnímáme, že psychologický stav populace se zhoršuje.

Jak postupujete třeba v případě suicidálního klienta? Co vám běží hlavou v situaci, kdy na vás leží záchrana cizího života?

Je to extrémní situace, zvláště tehdy, když má klient plán a ví, kdy a jak. Mně se v tu chvíli asi nehoní hlavou vůbec nic, protože jsem naprosto soustředěná na toho člověka. Chci navázat kontakt s tou jeho částí, která ho přiměla vzít telefon a zavolat. Předpokládám, že tato část jeho osobnosti ještě o život stojí. Je nezbytné navázat s ním dobrý kontakt. Říct mu: „Jsem tady s vámi, jsem tady pro vás, přijímám vás takového, jaký jste. Respektuju to, že se chcete zabít, i když stojím na straně života.“ A ještě je tady jeden moment, který je eticky trochu problematický, a to je dát tomu člověku svobodu. On rozhodne o tom, jestli to udělá, nebo ne. Nepřemlouvám ho. Důležité je naslouchat, být nablízku, nechat si třeba vyprávět nějaký příběh. Taky se ptáme, co by klientům měla sebevražda přinést. Často odpovídají, že klid, odpočinek, ►

zmizení bolesti. Snažíme se pak hledat nějakou náhradní cestu k naplnění tohoto cíle. Poslední možností je sebevraždu odložit. Navrhnu, co by mohl ještě zkusit. Děláme spolu vlastně jakousi dohodu o odložení toho suicidia. Zatím se mi v rozhovoru vždy podařilo klienta pozvat znovu do života.

Objevují se ve vašich intervenčních rozhovorech i spirituální rozměry? Jak moc „na hlubinu“ si můžete dovolit se s klientem vydat?

Linka, na které působím, stojí na obecných humanitních principech. Sama s tím nemůžu přijít, ale občas se ta témata objevují. Máme klienty, kteří hovoří o spirituální či křesťanské zkušenosti, např. že zhřešili, že se na ně Pán Bůh zlobí. Když se to stane, velmi pečlivě naslouchám a kladu otázky.

Smíte klienta, který projeví potřebu se ubírat tímto směrem, odkázat na pastorační péči, k duchovnímu?

Samozřejmě. Ptáme se, jestli má ve svém okruhu nějaký kostel nebo duchovního, na kterého by se mohl obrátit. Jsme v tom neutrální, konkrétní společenství si zvolí klient sám.

Jeden z pilířů křesťanské etiky je obsažen v Ježíšově výroku „Miluj bližního svého jako sám sebe“. (Mt 22,39) Je i v krizové intervenci „láska k bližnímu“ ten nejmocnější nástroj, který můžeme použít?

V sekulární krizové intervenci mluvíme o vztahu. Ten je velmi důležitý. Bez vztahu by krizová intervence nefungovala. Klient k nám musí mít důvěru a cítit se přijatý. Kdybychom tomu chtěli dát přesahující rámec, tak bychom mluvili o lásce k bližnímu. A já ji tam vnímám.

Odpovídalo by to křesťanskému pojmu *agapé*, který označuje pečující lásku?

Agapé je hodně spirituální, protože odráží Boží lásku k nám. Určitě i tahle láska mi pomáhá pře-

konávat nějaké překážky, být člověku člověkem. V krizové intervenci bych spíš mluvila o milosrdné lásce – *caritas*.

Kudy vedla vaše cesta k víře?

Ta cesta byla velmi přímá. Oba mí rodiče byli ve víře vychováni. Já už jsem to měla jednoduché. Samozřejmě přišly i nějaké krizové momenty, v dospívání zjištění, že i já jsem hříšná a potřebuju Boží lásku. Poznatek, že víra není to dědictví otců, ale moje vědomé rozhodnutí.

Sociálním tématům a krizovému poradenství se věnujete i v církevním prostředí, působila jste také např. v odboru pro manželství a rodinu při Církvi bratrské, který před lety založil váš manžel a kde jste spolupořádala kurz nazvaný Manželská setkání. Ještě se na něm podílíte?

Už dlouho ne. Poprvé jsme tam jeli v r. 1994 jako účastníci, ale už v r. 1997 jsme to kompletně pře-

vzali. Přípravovali jsme je až do roku 2011, pak jsme organizaci předali.

Pořád se konají?

Už to skončilo. Předali jsme to přátelům, kteří byli nadšení, ale záhy nás i je potkala těžká životní situace, takže to dopadlo jinak.

Co Manželská setkání nabízela? Byla to manželská poradna?

Někdy ano. Hlavně to byla prevence různých zauzlení v manželském soužití. Rozvíjení toho, co je v manželství hezké, aby to bylo ještě hezčí. Byly to jednak přednášky, ale také práce ve skupinách.

Kromě Církve bratrské spolupracujete i s naší církví. Aktuálně spolu s vaším kolegou Ladislavem Ptáčkem vedete kurz krizové intervence pro zaměstnance ČCE, především pro kazatele a pastorační pracovníky. V čem je tato práce specifická?

Je jiná v tom, že se jde víc na hlubinu. Máme i trochu jiné časování kurzu. Co jinde zvládneme za dva dny, tady děláme tři, protože víme, že bude spousta otázek, přemítání. Je to hrozně poctivá práce, snaha pochopit, proč se věci dělají, jak se dělají.

Proč je z vašeho pohledu důležité, aby duchovní měl průpravu v krizové intervenci? V čem se liší od pastorace?

Někdy se může opravdu překrývat. Pastorace je duchovní práce. Může být založena na tom, co říká Pán Bůh k té situaci, ve které dotčený je. Je postavena na prožívání víry. Znalost základních principů krizové intervence je dobrá proto, abychom člověka „neumlátili“ Biblií nebo náboženskými dogmaty. Důležité je člověka nejprve vyslechnout. Krizová intervence může zvýšit vnímavost vůči farníkovi a schopnost rozlišit, co zrovna potřebuje – jestli je to sanitka a odborník, společná modlitba, nebo ventilace pocitů.

Před 13 lety vás potkala rodinná tragédie, když jste při autonehodě přišla o dceru. Využije v takové situaci člověk praxi v krizovém poradenství, anebo to prostě „nefunguje“?

Myslím, že mi to hodně pomohlo. Věděla jsem, že to, co se děje se mnou i mými blízkými, je v pořádku. Neměla jsem potřebu to patologizovat. Když jsme chystali pohřeb, tak se naše rodina sešla a vzali jsme si na to celý den. A jsem ráda, protože jsme jaksi spočívali v tom, co nás postihlo, nijak jsme na sebe netlačili a prožívali jsme si to. Věděla jsem, že nemusím být silná, to mi taky pomohlo. Kdybych si chtěla lehnout na zem, kopat nohama, řvát, tak je to v pořádku. Stejně tak jsem naprosto svobodná od toho, že na mě někdo kouká a říká: „Ty jsi nějaký špatný křesťan.“ Ale já vím, že i dobrý křesťan může truchlit, plakat, naříkat.

Pomohla vám víra?

Jednoznačně! Možná to bude znít divně, ale já jsem se na Pána Boha nezlobila. Víím, že jeho cesty jsou pro mě nepochopitelné. Vůbec nevím, proč něco takového muselo přijít, ale mojí důvěrou to neotřásl. Brala jsem to tak, že Pán Bůh ví, co dělá. Slíbil nám, že nás neopustí. Ne, že se budeme mít dobře.

Co můžeme udělat my pro člověka v krizi, když se s takovou situací setkáme? A čeho se naopak vyvarovat?►

To je hodně obšírná otázka. Základ je být člověku člověkem. Být tam pro něj. Často je léčivá už samotná přítomnost. Neslibovat nemožné. Říkat jen to, co můžu splnit. Pak bych zdůraznila naslouchání, dávat druhému prostor. Rady dávat jen v případech, že o to blízký požádá anebo s tím souhlasí. Neříkat prázdné fráze typu „nic si z toho nedělej“, „to bude dobré“, „musíš být silný“. Naopak bychom se člověku neměli vyhýbat jen proto, že prožívá něco těžkého, a my nevíme, co říct.

Krizová intervence je velmi náročná práce. Co vás udržuje „ve formě“?

Mě to na lince důvěry pořád baví. I když mám za sebou těžký den a jdu na noční, tak si nasadím sluchátka a jsem jiný člověk. Ale vím, že si musím hlídat síly. Trošku pokusem a omylem se dostávám k tomu, co mi vyhovuje. Musím si hlídat všechny roviny života. Na biologické rovině jde o dobrý spánek, kvalitní stravování,

dostatek pohybu. Poslední rok se otužuju a dělám mi to hrozně dobře. Nedávno jsem plavala na přehradě, voda měla krásných 12 stupňů. Taky jsem začala chodit na poutě. Chodím jen na kratší části, zhruba po 20 km, protože nemám tolik času. Je to čas pro mě a Pána Boha. Překvapilo mě, jak dobře to funguje. Samozřejmě je důležitá i psychohygiena. A pěstovat vztahy.

Jste krizovým intervентem i v soukromí? Dá se z té role vystoupit?

Ale ano, dá. Někdy je to legrační. Když jsem s nějakou kamarádkou a ona mi začne něco povídat, tak se zeptám: „Hele, za koho tady dneska jsem? Za kamarádku, anebo ode mě chceš krizovou intervenci?“ A oddělím se od toho. Kamarádku vyslechnu, ale krizový intervент by už měl rozhovor dovést odněkud někam. Pořád jsem Bohunka Horská, ale chovám se trochu jinak.

připravila Adéla Rozbořilová

BŮH MILOSRDNÝ I TRESTAJÍCÍ

Trestá Bůh i poté, co z nás trest sňal?

Rozhňevaného Boha můžeme stále vnímat jako Boha milujícího

„Pán Bůh je láska, to z Písma víš,“ zpíváme v jedné písni. V témže Písmu se ale také dočteme o Božích činech, které si s láskou obvykle nespojujeme. Boží hněv, tresty či soudy, ať už dopadají na jednotlivce, nebo na celé národy, jdou těžko dohromady s příběhem Ježíše Krista, který místo trestání odpouštěl a Boží soud určený nám lidem vzal na sebe.

Ježíš nám ukazuje Boží tvář milosrdnou a laskavou, nikoli temnou a od nás odvrácenou. Máme

tedy všechny biblické (zejména starozákonní) pasáže, které hovoří jinou řečí, prostě pominout? Většina věřících i kazatelů si s nimi beztak moc neví rady. Do kostela chodíme proto, abychom se zklidnili a načerpali sílu do dalších dní. Kázání nás proto nemá rozrušovat, ale pohladit po duši.

V minulosti ovšem církev upadala do opačné krajnosti. Místo hlásání evangelia se z kazatelen moralizovalo, odsuzovalo a vyhrožovalo peklem. Vyvolávání strachu je tím nejsnazším způsobem, jak někoho ovládat a někým manipulovat. Boží soud se navíc stával projekčním

plátnem, na které si lidé promítali svou vlastní agresi a touhu po pomstě. Sloužil k ospravedlnění násilí na různých skupinách lidí, k obhajobě diktátorů a jejich nelidského panování, případně k vysvětlení různých přírodních katastrof. Je smutnou skutečností, že slovo kázání je dodnes pro řadu lidí synonymem pro ohnivé tepání nepravostí.

Rozhněvaný Bůh?

Co si tedy s oněmi temnými stránkami Boha počít? Asi nejvíc pohoršující je myšlenka Božího hněvu. Už samotná představa, že Bůh se nechává unést nějakou emocí, je pro mnohé nepřijatelná. Avšak právě tento osobní rys je současně její přednost. Rozhněvaného Boha můžeme vnímat stále jako Boha milujícího, protože právě svým hněvem ukazuje, že mu nejsme lhostejní. I rozhněvaný Bůh o nás stále stojí a naše odmítnutí jej zraňuje a bolí. Oproti tomu je myšlenka Božího soudu více neosobní a zejména v sekulárním prostředí je chápána čistě mechanicky, jako vesmírný zákon odplaty, z něhož se niterný vztah mezi Bohem a člověkem vytrácí.

Pod vlivem řecké filosofie a její kritiky antropomorfních vyprávění o bozích byl v křesťanství Boží hněv do značné míry nahrazen Božím soudem. Je-li Bůh neměnný, pak přece musí být také zcela apatický, tedy zbavený všech vášní; pokud by jim Bůh podléhal, znamenalo by to, že nad sebou nemá plnou kontrolu. Od Boha se nicméně dále očekávalo, že bude vykonávat spravedlnost, případně trestat s pedagogickým záměrem. Také v reformaci byl Boží soud pokládán za nezbytné temné pozadí, na němž teprve může zazářit evangelium o Boží milosti v Kristu. Těžko mohu přijmout slovo o záchraně, když mi není jasné, před čím bych vlastně měl být zachraňován.

Pokud nás Bůh miluje, je logické, že se důrazně staví proti tomu, co nás ohrožuje. Jaká by to byla láska, kdyby se nedala pohnout tím, že je milovanému ubližováno! Tento argument ovšem dává smysl jen tehdy, máme-li před se-

bou ideální konstelaci: Na jedné straně vyvo-lený a bohabojný Boží lid, na druhé straně zlí a bezbožní nepřátelé. Je jasné, kdo má být chráněn, a kdo má být potrestán. Co když ale vezmeme vážně, že se Boží láska v Kristu vztahuje na všechny lidi? Zůstává pak ještě nějaký prostor pro Boží tresty? Apoštol Pavel přece říká, že už „není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši“. (Ř 8,1)

John Martin: Poslední soud (1853)

Boží soud a spravedlnost

Boží soudy byly pokládány za jeden z důležitých projevů Boží vlády nad světem. Velkou útěchou pro všechny pokořované, pronásledované a zotročené bylo vědomí, že Bůh se jich zastává a stanovuje zlu jisté hranice, stejně jako se nakonec zastal svého Syna Ježíše Krista. Ke křesťanské víře patří přesvědčení, že navzdory všem dějinným i přírodním hrůzám svět nevypadl z Božích rukou. Jsou ale součástí Boží vlády také tresty? Myšlenka Boha soudícího v dějinách přináší nemálo potíží. První z nich jsem již zmínil: Odvolání na Boží soud snadno otevírá cestu k legitimizaci násilí a oslabuje protest proti zlu ve světě, protože každé zlo může být při troše snahy interpretováno jako trest Boží, vůči němuž je zapovězeno se vzepřít.

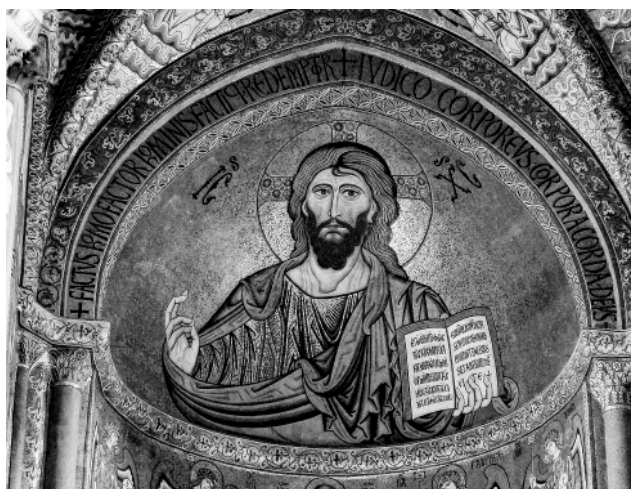
Dále je potřeba se ptát, jestli představa Božích soudů je skutečně oporou pro víru v Boží spravedlivé spravování světa, anebo tuto víru spíš podkopává. Nesmyslné utrpení (napří-

klad nevinných dětí) a prosperita těch, kdo toto utrpení způsobují, tuto víru zpochybňují, případně nutí k závěru, že Boží postoj vůči zlu je dosti svévolný a z lidského pohledu nepochopitelný. Boží soud s sebou také často nese princip kolektivní viny: Zasahuje-li celé společenství či dokonce celé lidstvo, zjevně nebere v potaz rozdílný podíl viny těch, kdo jsou tímto soudem zasaženi. A konečně neobstojí ani vysvětlení, že Boží tresty jsou nástrojem Boží výchovy, protože trest zdaleka ne vždy vyvolá obrácení a napravení hříšníka.

Epilog

Vyznáváme, že Kristus „přijde soudit živé i mrtvé“. Každý člověk jednou bude muset ze svého života vydat počet. Vyplyvá ale z tohoto vyznání závěr, že Bůh (či Kristus) už nyní, v dějinách lidstva i v příbězích jednotlivců, uplatňuje své soudy? Myslím, že Bůh „soudí“ spíš tak, že na nás nechává dopadat následky našich vlastních činů – aniž by musel aktivně nějaké tresty sesílat. Soud spočívá v tom, že se sami odpojujeme od Boha jako zdroje všeho života a chceme se zařídit podle svých vlastních pravidel. Evangelium je radostná zpráva o tom, že Bůh z nás

svůj soud už sňal. Nesmíme ji ale zaměňovat s rozbředlým pocitem, že velký táta tam nahoře

Kristus Pantokrator – vládce nad vším (mozaika v katedrále Cefalú na Sicílii)

mávně rukou nad vším, co děláme, či neděláme, protože je mu to vlastně jedno. Bůh nás přece i nadále volá k poslušnosti a k následování Krista – bez pohrůžky trestem, zato ale se zaslíbením života věčného.

Ondřej Kolář, mezititulky redakční, foto: wikipedia.com

LÁSKA A BIBLE

Pozvání od hrdličky a co s ním

Od Máchova Máje k Písni písní

„Byl pozdní večer – první máj – večerní máj – byl lásky čas – hrdliččin zval ku lásce hlas...“ Tento začátek slavné básně mi v mládí utkvěl v paměti a už se z ní asi nevytratí. Moje zkušenost se však od té básníkovy poněkud liší. Hlas hrdličky si nespojuji s večerem, to byly hrdličky zticha, ale nad ránem kolem čtvrté to v parčíku naproti budově

bohosloveckého semináře spustily naplno. Neměl jsem dojem, že zvou k lásce, nýbrž ke vzteku a k zavírání oken.

Proč romantik Mácha nezůstal u osvědčeného pěvce lásky slavíka a dal přednost šedivému poloholubovi nevalného hlasového projevu? Nejspíš proto, že ani básník formátu Karla Hynka si

všechno nevymýšlí sám, nýbrž pracuje s motivy až i s citacemi odjinud. Že se „kvítečko ukazuje po zemi, čas prozpěvování přišel a hlas hrdličky slyší se v krajině naší“, to se Mácha dočetl v Bibli (Píseň Šalomounova 2,12).

Láska erotická čili necudná

Tématem Písně písní je láska. Ne láska k Bohu či bližnímu, ale láska milenecká, plná dychtivé touhy, vůní, chutí a všelijakých smyslům lahodících příjemností vůbec. V církevních dějinách se objevovaly pokusy tuto báseň ze sbírky svatých Písem vyřadit, připadala totiž vícerozbožným mravokárcům necudná. Tyto pokusy nakonec neuspěly, a tak nám zůstal v Bibli i popis ženského těla, který jeho části velmi poeticky pojmenovává a nic nevynechává.

Židovští novomanželé se při svatbě obdarovávají prstýnky se slavným citátem z této básně „*ani le dodi v dodi li* – můj milý je můj a já jeho“. Známy je také citát „silná jako smrt je láska“.

Postavit lásku na roveň smrti, to zní poněkud podivně, proto byl tento výrok často upravován do podoby „silnější než smrt je láska“. Ale to je omyl! Jedině láska Boží je silnější než smrt, naše lidská ne. Erotická láska, kterou Píseň písní opěvuje, je emoce, hnutí duše i těla, a byť byla někdy hodně silná, je stejně pomíjivá jako my, její smrtelní provozovatelé a konzumenti. Láska, která vytrvá a nikdy nezanikne, ta je chválena jinde (1K 13). Zde (Pís 8,6b–7a) nacházíme dokonce varování před její obrovskou silou, která může i zabít. Také v knize Přísloví (Př 7), v pasáži o lákadlech erotické lásky čteme o mladíkovi, který jejímu svádění podlehl, šel za ní doslova jako vůl na porážku a nevědomky si, že mu jde o život, dokud mu šíp nerozetnul játra.

Riziko lásky

V lásce je trvale přítomno bezpečnostní riziko, však výstraha v Písní písní pokračuje: Žárlivost (komponenta erotické lásky) je neúprosná jako peklo, je jako oheň, který dovede všechno spálit a její ničivý žár neuhasí ani velká voda.

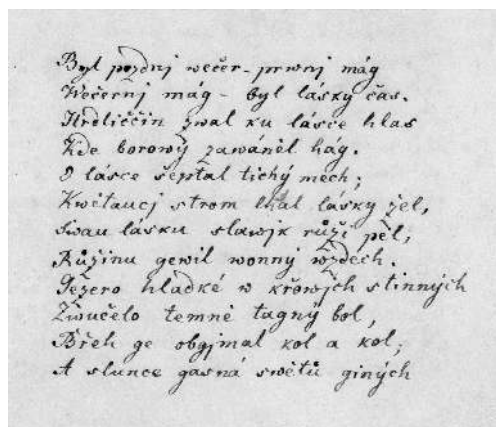
Jak tomu rozumět? Snad tak, že láska není vždycky jenom něžné pohlázení, které život v štěstí změní, nýbrž že do výbavy nás lidí, bytostí schopných lásky, patří i vášnivá, pudová složka erotické touhy, která může zdevastovat všechno a proměnit život v neštěstí.

Egon Tschirch: *Píseň Písní* (1923)

Však láska, ke které zve hrdliččin hlas, v Máchově *Máji*, tomto erotickém hororu, nakonec vyústí v otcovraždu a trest smrti. Je to tak, vášně dovede být silná jako smrt a žárlivost, od lásky těžko odlučitelná, mívá účinky pekelné. Sexualita, jak se na příkladech všelijakého sexuálního úchyláctví přesvědčujeme, je vždycky víceznačná, nakloněna k dobrému i zlému, a zacházení s ní je hra s ohněm. Ten oheň může hrát a svítit a navodit jiskřivou a vlídnou intimitu, chvílky sdílené rozkoše a velkého štěstí. ►

Může ale také spalovat, trýznit a zabíjet; i malé krásné děti dovede určitý druh erotické touhy trýznit a zabíjet. Ale i když zjevně netrpíme nějakou vrozenou úchylkou, nejspíš si chystáme nějaké neštěstí, když správu své erotické vybavenosti přenecháme obchodníkům s všelijakou chemií a pornografií a své erotické vlohy nekultivujeme a nezjemňujeme.

rukopis básnické skladby Máj

Jak se to dělá? Osvědčenou metodou, byť dnes poněkud pozapomenutou, je četba a vstřebávání dobré a silné milostné poezie, např. Písně písní. A zpívání všech dobrých písní a provozování, byť třeba jen poslechové kvalitní hudby. Efektivní bývá vyhledávání společnosti spřízněných duší, kde panuje srozumění o tom, co je v životě důležité víc, a co méně. A zdaleka nejlepší je celoživotní objevování, že nespalující, hřejivé lásce se výtečně daří ve vztahu, který má za heslo nápis vyrytý na kroužcích ze vzácného kovu: „Milý je můj a já jsem jeho“. Ten vztah sice není silnější jako smrt, ba ani není tak silný jako smrt, ale nikdo jiný než smrt jej rozdělit nedokáže.

„Vlna za vlnou potokem spěchá. Vře plnou – v čas lásky – láskou každý tvor.“ Láska, jak nám ji popsal romantik Mácha, je nezkrotný živel. Když nastane jeho čas, zachvátí nás. Když nutkavý lásky čas přejde, pak ovšem opadne i ta velká voda a vychladne vření.

Touha je koňské spřežení, které se může splašit

Model lásky jako živlu, který nás podle svého vlastního rozvrhu strhává, není ale jediný možný a ne jediný popsáný. Filosof Platón přirovnal erotickou touhu a citovost, tyto dvě složky naší duše, ke koňskému spřežení, jehož vozkou je či má být rozum. Rozum nemůže naše touhy a city nahradit, on sám vůz našeho bytí neutáhne, ale kočíruje ty mohutné tahouny našeho duševna, usměrňuje je a určuje tempo. City ponechané samy sobě se snadno splaší a pak nás jenom vlečou, dokud někde neupadne kolo či nedojde k jiné havárii. Rozum říká: Pospíchej pomalu, uvažuj dopředu a neztrať ze zřetele cíl.

Apoštol Pavel říká něco podobného, když v listu korintským křesťanům uvádí jako jeden ze znaků lásky (lásky opět lidské, ale už ne výlučně erotické, byť ještě ne Boží), že je trpělivá. Také by se to dalo přeložit, že láska má dlouhý dech.

V tomto pojetí je láska běh na dlouhou trať (a byla-li startérem tohoto běhu hrdlička, tím lépe). Vyžaduje i kázeň a přemáhání. Láska snáší všelijaké útrapy, je připravena

drobně trpět, je trpělivá. Kdo má děti, třeba už i dospělé, a má je celý život rád, ten ví, o čem je řeč.

Všechno hned

Dnešní doba, kdy se dá snadno koupit skoro všechno, a ani opravitelné věci se neopravují, trpělivému zvládání citů a tužeb příliš nesvědčí. Zahazuj a pořizuj si nové, přemlouvá nás duch doby. Chceme všechno hned, bez čekání, poslední model.

V dobách mého mládí, a to vlastně není tak dávno, se i romantické první lásky dobře snášely s perspektivou věrného celoživotního vztahu. „Jeden mladík s jednou slečnou se spolu octli na trati, kéž dojedou až na konečnou, kéž na trati se neztratí.“ Tak jsme tehdy zpívali, tak si to přáli a vůbec si přitom nepřipadali jako nějací předčasní starci. Bylo tehdy víceméně samozřejmé, že i zamilovanost má svůj cíl, totiž

nalezení toho pravého muže, té pravé ženy pro společnou jízdu životem, dokud nás nerozdělí smrt.

Lidem, kteří mají větší část života za sebou, se svět těch mladých jeví obvykle jako úpadkový a horší, než byl jejich. Nechci tomuto pokušení podlehnout, a tak si říkám, že snad není ten dnešní svět horší – jenom je jiný. A jak se nepředvídatelně mění, kdo ví, možná zase objeví, že láska dvou lidí, kteří se rozhodli po celý život spolu snášet dobré i zlé, spolu i stárnout, je krásná. Krásná je cesta nesplašené, vytrvalé lásky bez dramát a havárií. Dojet spolu až na konečnou, to přece za tu trochu trpělivosti stojí!

Miloš Rejchrt, mezititulky redakční, foto: pexels.com, wikipedia.com

ČESKÝ BRATR¹⁰⁰

Sto let časopisu Českobratrské církve evangelické

Jsmo s vámi už od roku 1924. V letošním roce si tak připomínáme úctyhodné století existence.

Při této slavnostní příležitosti připravujeme speciální vydání časopisu, na které se můžete těšit v srpnu 2024.

Děkujeme za vaši přízeň!

Kdy vnímáte, že vás má Pán Bůh rád?

Zvláštním způsobem to zažívám při večeři Páně, když se scházíme v kruhu kolem stolu Páně. Často si to uvědomuji večer nebo ráno, když už/ještě ležím v posteli a modlím se. A snad nejsilněji to vnímám, když prožívám vděčnost. Poděkuji – a najednou je tu vědomí, že mám komu! A ten Někdo mě má rád a štědře mě obdarovává malými i velkými dárky. Vděčnost je pro mě taková nejsnazší cesta, jak si tu Boží lásku připomenout, zvědomit.

Saša Jacobea, farářka

Zvláštní otázka, neboť předpokládá, že vnímám Boha jako někoho, jehož mohu posuzovat, kontrolovat: Teď mi našli rakovinu, tak mě rád nemá, teď jsem se vyhnul srážce v autě, tak mě rád má. „Rád nemá“ nemám jako možnost. Nikdy jsem nepřemýšlel, jak „vnímám“ Boží lásku, vůbec mě to nenapadlo. Chápu ji jako základ svého vztahu k Bohu, jenž nejsem s to pochopit, změřit, zvážit. Mnohem spíš „vnímám“ ochranu, s níž mohu počítat mimo dennodenní děje a která se rozkládá natolik mimo prostor a čas, že sahá až za smrt.

Martin Fendrych, novinář

Pro mne je vnímání Boží blízkosti, chcete-li, jeho lásky, spojeno s odleskem ve stvoření. Třeba v českých hvězdách, kde naslouchám hlasům lesa a pozoruji zvěř a život kolem. Pociťuji Boží blízkost i z jiné krásy jeho stvoření, třeba když se na mě někdo usměje. Pán Bůh je mi blízko v lásce mých nejbližších, mojí rodiny a skutečných přátel. Většinou si to uvědomím

až zpětně a děkuji za to. Paradoxem mojí křesťanské víry jsou chvíle, kdy žiji v neradosti, procházím zkouškami a sklíčeností. I tady můžu Boží blízkost pocítit. A jako odpověď na jeho lásku, která se v jeho Synu vydala až do krajnosti, můžu pocítit Boží řád milosti.

Tomáš Biňovec, ředitel Evangelické akademie
Praha

Když během jediného víkendu stihnu setkání v Bratislavě, v Křížlicích a ve Vrchlabí, s přáteli, hudbou, vlakem... Když vidím krásu v tolika podobách, nebo když ji nevidím, ale vím o ní... Když si uvědomím, že spousta složitých systémů a procesů funguje nezávisle na mně, a já z toho mám prospěch. Když někam doběhnu na poslední chvíli a dveře se ještě nezavřely. Když po mých životních přešlapech nepřichází trest, ale podaná ruka nějakého člověka. Když počítám, co všechno mám...

Jitka Voglová, pastorační pracovnice
připravila **ARo**, foto: pexels.com

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady 2., 9. a 23. dubna vybíráme:

Lidé

- SR potvrdila volbu farářů ve farních sborech církve: Ondřeje Rumla v Novém Městě na Moravě, Martiny Zuštinové v Třebíči, Michaela Pfanna ve Vrchlabí, Ladislava Havelky ve Džbánově – Ústí nad Orlicí, Hynka Schustera v Brandýse nad Orlicí, Hany Schustrové v Chocni, Kristýny Kupfové v Plzni – západním sboru, Petra Tureckého v Pelhřimově-Strměchách, Joela Rumla v Krabčicích u Roudnice nad Labem, Ludmily Míchalové Mikšíkové v Českých Budějovicích, Alexandry Prčíkové v Kroměříži, Daniela Hellera ml. ve Zlíně, Jakuba Kellera v Mladé Boleslavi, Petra Peňáze ve Vysokém Mýtě, Ondřeje Titěry v Jablonci nad Nisou, Filipa Boháče v Třebíči a v Horních Vilémovicích, Marka Vanči v Krucemburku, Debory Hurtové v Praze 3 – Žižkově I a jáhna Aleše Zapletala v Pržně.
- SR obnovila Gabriele Horákové způsobilost k ordinované službě farářky v ČCE a potvrdila její dočasné povolání za seniorátní farářku Pražského seniorátu ČCE.
- SR pověřila Jitku Voglovou jako pastorační pracovníci ve sboru v Uherském Hradišti.
- SR na návrh výběrové komise jmenovala Tomáše Biňovce ředitelem Evangelické akademie – VOŠ sociální

práce a SOŠ v Praze na funkční období do 31. 8. 2030.

- SR souhlasila se snížením úvazku farářky Elišky Geislerové v Ostravě.
- SR udělila Ludmile Míchalové Mikšíkové dlouhodobé studijní volno v termínu od 1. 6. do 31. 8. 2024.
- SR jmenovala Kateřinu Roskovcovou, Romanu Čunderlíkovou, Alžbětu Hatajovou a Martina Sabo členy komise pro zkoušení uchazečů o službu výpomocných kazatelů.
- SR po společných rozhovorech vyslala Ondřeje Pellara do kaplanské služby v sociálních službách – Diakonii ČCE Západ a Magdalénu Trgalovou do kaplanské služby v nemocnici – IKEM Praha.
- SR s vděčností vzala na vědomí zprávy kandidátek služby v církvi Alžběty Lněničkové a Sáry Šimkové.
- SR vzala na vědomí rezignaci Jaroslava Pechara na členství v redakční radě časopisu Český bratr a Jakuba Trusiny na členství v Celocírkevním odboru mládeže (COM) a vyjádřila vděčnost za jejich dosavadní službu.
- SR poskytla Ondřeji Mackovi příspěvek na supervizní výcvik ve výši 5000 Kč z fondu supervize.

Aktivitty

- SR se velmi podrobně zabývala přípravou tisků pro 2. zasedání 36. synodu ČCE, které proběhne v termínu 23. – 25. 5. 2024 v Komunitním centru Matky Terezy v Praze-Hájích.
- SR vzala na vědomí zápis z 31. schůze komise pro reformu správy církve, ►

kteřá se konala v polovině března; schválila způsob, jakým rozpracovat podněty vzešlé z této schůze.

- SR se velmi podrobně zabývala zprávami z jednání seniorátních výborů a z vizitací seniorátních výborů ve farních sborech a vzala je na vědomí.
- Dne 20. 3. 2024 schválila SR per rollam výzvu na podporu tzv. průkopnických míst v rámci Diakonických a rozvojových projektů (DaRP).
- SR se věnovala přípravě setkání s představiteli seniorátních výborů, které se uskutečnilo od 19. do 20. 4. v Bystřici pod Hostýnem.
- SR vzala na vědomí zprávu o činnosti COM za rok 2023 a postoupila ji synodu.
- SR se věnovala přípravě ekumenických aktivit, setkání a delegací pro následující období.

Hospodářské věci

- SR vzala na vědomí zprávu nezávislého auditora o ověření účetní závěrky, sestavené k 31. 12. 2023. Auditor závěrku přijal bez výhrad s tím, že podává věrný a poctivý obraz hospodaření ČCE. SR současně vzala na vědomí skutečné čerpání rozpočtu za rok 2023 a souhlasila s vytvořením přehledné informace – mapy finančních toků v ČCE pro nadcházející zasedání synodu.
- SR vzala na vědomí žádosti farních sborů (FS) v Praze 3 – Žižkově II a v Hoštálkové. Na základě seznámení s těmito projekty vyslovila v souladu s čl. 22 odst. 2 ŘHC v obou případech souhlas s přijetím závazku sboru nad 2 mil. Kč. SR se připojila ke stanovisku seniorátního výboru Pražského seniorátu ČCE, které se týká žádosti FS v Praze 3 – Žižkově II.
- SR stanovila příspěvek do fondu Jeronýmovy jednoty, určený na opravu

a údržbu církevního majetku pro rok 2024 ve výši 942 855 Kč.

- SR vzala na vědomí zápis z jednání ekumenického poradního odboru, které se konalo začátkem dubna a věnovalo se problematice péče o nemovitosti v majetku farních sborů ČCE. Podněty vzešlé z tohoto jednání uložila rozpracovat do podoby konkrétních kroků a opatření.
- SR souhlasila s uzavřením smlouvy na pojištění odpovědnosti za újmu se společností DIRECT pojišťovna, a. s.
- SR uložila ústřední církevní kanceláři připravit návrh systému půjček, které by bylo možné čerpat na další vzdělávání kazatelů.

Hof

EKUMENA

Noc kostelů 2024

V pátek 7. 6. 2024 se uskuteční další ročník ekumenické události Noc kostelů. Letošní téma zní „Srdce“. Svoji záštitu nad 16. ročníkem udělil prezident Petr Pavel.

„Noc kostelů je příležitost svá srdce otevřít, zpřístupnit, možná dokonce vyhlédnout a nechat proměnit. Bez ohledu na to, jak to s vírou máme a zda patříme do nějaké konkrétní tradice. Kostely budou pro každého otevřeny. Co na to naše srdce?“ zamýšlí se evangelická farářka Markéta Slámová v oficiální anotaci.

K Noci kostelů se může opět připojit i váš sbor. Přihlašování je možné prostřednictvím elektronického formuláře na této adrese: <https://www.nockostelu.cz/prihlaskakostely>.

V roce 2005 proběhla první Noc kostelů (*Lange Nacht der Kirchen*) ve Vídni. V roce 2009 „překročila hranice“ a poprvé se konala v České republice. V roce 2010 se již otevřely kostely a modlitebny v celé České republice. V následujících

letech se postupně připojovaly další evropské země. Český tým organizátorů úzce spolupracuje s rakouskými kolegy, dbá na jednotný vizuální styl, společný termín konání Noci kostelů a témata jednotlivých ročníků.

V České republice se této události každoročně účastní na 1400 kostelů a modliteben, které kromě otevřených dveří nabízejí více než 6 000 doprovodných programů. Zájem bývá pravidelně velký a každoročně se pohybuje kolem 450 000 návštěvnických vstupů.

ARo/nockostelu.cz

REDAKCE

Změna ve složení redakční rady

Koncem března 2024 požádal o uvolnění z redakční rady Českého bratra její dlouhodobý člen Jaroslav Pechar. Synodní rada jeho rezignaci na svém zasedání vzala na vědomí.

Vyprošujeme mu Boží požehnání a přejeme mu vše dobré nejen v pracovním, ale také v osobním životě.

ARo

KAZATELSKÁ MÍSTA

FS Pečky, Předhradí a Velim hledají společného kazatele

Tři malé evangelické sbory Velim, Předhradí a Pečky hledají společně duchovního na plný nebo sdílený pracovní úvazek od září 2025. Sbory se nacházejí nedaleko dálnice D11 a dva též na železniční trase S1 Praha-Kolín.

Vzájemně se doplňujeme a potřebujeme. Farář je pojivo, které nám chybí. Nabízíme práci v různých prostředích (vesnice, malé město) se všemi gene-

racemi a netradiční model farářské a sborové práce. Bydlení je možné ve farním bytě ve Velimi 3+1 (není podmínkou).

Co potřebujeme: komunikativnost, konstruktivní přístup k řešení výzev, schopnost pracovat v týmu, otevřenost k různým formám práce. Řidičský průkaz sk. B výhodou kvůli lepší dostupnosti.

Kontakt: sousbori@evangnet.cz

FS Přeštice hledá kazatele

Hledáme faráře na plný úvazek s možným nástupem od září 2024. Jsme živé společenství se zastoupením všech generací a širokou paletou aktivit, které chceme prohlubovat a rozšiřovat: práce s mládeží a seniory, mateřské centrum, kulturní a vzdělávací akce pro širokou veřejnost.

Nabízíme: tým spolupracovníků, moderní sborové prostory s dobrým technickým zázemím, byt vhodný i pro faráře s rodinou. V Přešticích jsou dostupné všechny běžné veřejné služby, dobrá dopravní obslužnost.

Kontakt: Radim Škaloud, kurátor, lasport@volny.cz, 608 703 331

FS Domažlice hledá kazatele

Jsme menší společenství, které je aktivní a funkční. Naším největším zájmem je duchovní život sboru, ale snažíme se i o fungování v širším kontextu, otevíráme se široké veřejnosti a komunitnímu životu. Rádi bychom pokračovali v dosavadních aktivitách, jako jsou výstavy, přednášky zajímavých osobností, koncerty apod. Přejeme si, aby náš nový farář byl komunikativní napříč generacemi zastoupenými ve sboru.

Sborový dům je 16 let starý, tedy jako nový. Nachází se v klidné části centra města u městského parku a k dispozici máme pro faráře byt 4 + kk, parkování ►

před sborovým domem, u kterého je zahrada s terasou.

Nástup možný již od 1. 9. 2024. Více informací na www.domazlice.evangelnet.cz. Kontakt: Pavel Voldán, kurátor sboru (tel. 605 294 736)

REKREACE

Rekreace v Broumově

Nabízíme ubytování na léto ve sborovém domě v Broumově, vhodné pro rodinnou rekreaci. Více informací naleznete na stránkách FS ČCE v Hronově:

www.hronov.evangelnet.cz. Kontakt na správce: sarka.boldiova@seznam.cz

NABÍDKA PRÁCE

Uklízeč/ka a koordinátor/ka cateringu

Československá církev evangelická přijme uklízeče/uklízečku a koordinátora/koordinátorku cateringu na ústředí církevní kanceláře.

Vaším úkolem bude úklid vnitřních prostor včetně hygienického zařízení, nákup a příprava občerstvení včetně následného úklidu.

Požadujeme:

- komunikativní znalost českého jazyka
- minimálně základní vzdělání
- trestní bezúhonnost
- smysl pro pořádek, důslednost
- pečlivost, spolehlivost, odpovědnost za svěřený úkol

Co nabízíme:

- zaměstnání na zkrácený pracovní úvazek 20 hodin týdně
- práce od pondělí do pátku
- možnost pružné pracovní doby
- 5 týdnů dovolené

- zaměstnanecké benefity – stravenkový paušál, příspěvek zaměstnavatele na penzijní a životní pojištění
- plat cca 13 000 Kč hrubého
- místo pracoviště Jungmannova 9, Praha 1

Pozice je vhodná pro absolventy, důchodce, pro rodiče na rodičovské dovolené. Možnost nástupu od 1. 6. 2024

V případě zájmu o tuto pozici zašlete svůj životopis do 18. 5. 2024 na e-mailovou adresu: krystovska@e-cirkev.cz nebo vedoucí provozního oddělení podrouzek@e-cirkev.cz

GENERACE

100 let od narození Libuše Bašusové

Ve středu 17. dubna jsme si připomněli sto let od narození Libuše Bašusové, která zde, na choceňské faře věrně prožila 22 let po boku svého muže, faráře Bedřicha Bašuse.

Její působnost byla široká a rozmanitá – vedla pěvecký sbor, obstarávala varhanní doprovod, věnovala se mládeži, nacvičovala s dětmi vánoční slavnosti, v rámci křesťanské služby navštěvovala potřebné. Také psala básně. Zde připomínáme jednu z nich:

Do sna mi zvonivým budičkem zazpíval / ten drzý. / Potom se za oknem tenínce vysmíval: / Je brzy! / Po špičkách odbíhám od muže spícího / do rosy / kytičku paprsků ze zlata ryzího / vyprosit. / Před lety šeptala větévka višňová: / Čas lásky! / Květem dnes dětské dvě tvářičky hladívá / i vlásy. / Po letech do máje dcerky mé, Helenky, / se vzbudí. / Zpěváčku, do rosy vzbouzej jen dívenky - / mne studí, / ach studí / májové procitnutí.

Choceňské veřejnosti byla známa jako učitelka hudby a hudebně nebo i slo-

vem se podílela na svatbách či pohřbech. Vděčně a s láskou na její život vzpomínají dcery s rodinami. Při té příležitosti věnovaly finanční dar na sborové potřeby.

Michaela Bašusová

INZERCE

FS Přelouč nabízí pronájem

FS v Přelouči nabízí k pronájmu byt 5 + kk v přízemí fary o celkové ploše 138,5 m². Vhodné pro větší rodinu. Vytápění plynem a krbovými kamny. K dispozici je také velká farní zahrada. Preferujeme větší rodinu, která by se účastnila života sboru. Pokud by se uživatel ujal práce kostelníka, je sbor ochoten poskytnout výraznou slevu na nájemném. Kontakt: František Plecháček, administrator (737 479 606), e-mail: prelouc@evangnet.cz

REKREACE

Krkonoše digitálně

Spolek SEM Přátelé Herlíkovic ve spolupráci s dobrovolnickou službou *Action Sühnezeichen Friedensdienste* zvou na česko-německý pobyt v Krkonoších, který se uskuteční ve Strážném 29. 6. – 5. 7. 2024.

Objevte, jak přírodovědci, strážci parku, archiváři, historici, manažeři národního parku využívají moderní technologie k novým objevům, k obnově lokálních biotopů a dalšímu.

Seminář je česko-německý, plně tlumočený. Většině účastníků je kolem 18 let,

věkové omezení ale není. Více informací najdete na webu: <https://prateleherlikovic.evangnet.cz/krkonose-dronem-gpskou-digitalne/>
Kontakt: prateleherlikovic@seznam.cz

Babí léto v Chotěboři

Zveme vás na pobyt pro seniory v evangelickém středisku v Chotěboři od 24. do 31. srpna 2024.

Nabízíme prožití dnů pozdního léta ve společenství sester a bratrů v rekreačním středisku s bezbariérovým přístupem v klidném prostředí na lesní louce. Připraven je pestrý program: nedělní bohoslužby, denně zdravotní cvičení, ranní a večerní pobožnosti, společné zpívání, zajímaví hosté. Koncert, celodenní výlet, promítání.

Je zajištěno pohodlné ubytování, domácí kuchyně a podávání jídel s obsluhou. Při chladném počasí jsou pokoje vytápěny. Okolí vybízí k procházkám po lese i do blízké Chotěboře.

Nástupním dnem je sobotní odpoledne 24. srpna, první společné jídlo je večeře. Pobyt končí v sobotu 31. srpna po obědě. Cena týdenního pobytu je 4 900 Kč. Prosíme, hlase se u hlavní vedoucí Daniely Ženatě písemně, e-mailem nebo telefonicky. Pošleme vám podrobné informace o možnostech dopravy, způsobu platby a zodpovíme případné dotazy. Požvete své přátele a přijedte.

Za organizátory Daniela Ženatá
Věštínek 15, 592 65 Věstín
Telefon: 605 775 818
e-mail: zenatadana@seznam.cz

MOJE CÍRKEV

*Nepřátel se nelekejte. (Sborový výlet FS České Budějovice do Archeoskanzenu v Trocnově.)
foto: archiv FS České Budějovice*

Daleko do sborů, blízko k lidem

Jihočeský seniorát

Velkým bohatstvím naší církve je její rozmanitost. V seriálu o seniorátech dáváme zaznít hlasům z jednotlivých regionů, ale také chceme podpořit myšlenku celocírkevního společenství. Tentokrát se představí seniorát Jihočeský. Jeho specifikem je paradox: Přestože se jedná o jeden z nejrozsáhlejších církevních regionů, náleží k němu pouhých sedm sborů. Geograficky zhruba kopíruje hranice stejnojmenného kraje, výjimkou jsou kazatelské stanice v Kamenici nad Lipou a Žirovnici, které už spadají do Kraje Vysočina. O práci a životě v Jihočeském seniorátu jsem hovořila se seniorem Davidem Nečilem, současným farářem v Českých Budějovicích.

Jak dlouho jste seniorem Jihočeského seniorátu?

V seniorátním výboru jsem pracoval ještě předtím, než jsem se stal seniorem, jako náměstek seniora. Po odchodu Davida Balcara v r. 2016 jsem pak byl zvolen seniorem.

Jak často se schází seniorátní výbor a co je hlavní náplní jednání?

Scházíme se nepravidelně, čtyřikrát až pětkrát do roka. Hodně jsme ale v kontaktu online – třeba přes Skype anebo si píšeme maily. Dvakrát ročně se scházíme na vizitacích. Jednání nemají jasné téma, zabýváme se výzvami, které rok přináší. Sedíme nad zápisy ze sborových shromáždění, řešíme volbu faráře a podobně. Náš seniorát je maličký, takže té agendy není tolik.

Čím žije v poslední době váš seniorát? Co dobrého se podařilo, a s čím naopak zápasíte?

Zápasíme s tím, co tady v seniorátu bylo vředy, a to jsou velké vzdálenosti. Pro představu: Od Budějovic je nejbližší sbor 40 km, napříč seniorátem je to přes 150 km. Seniorát je velmi rozlehlý, ale patří do něj jen sedm sborů. Někdy člověk zápasí s tím, že o některé aktivity není zájem. Třeba už v podstatě neděláme presbyterské konference, protože na ně nikdo nejezdil.

David Nečil, senior Jihočeského seniorátu

Velkou radost mám z práce mládeže, která je velice aktivní. Setkání mají opravdu hodně – filmový klub, sportovní víkend, společný puťák, samozřejmě seniorátní dny a další věci. Letos k tomu nově přibyl ples mládeže.

Nechali jsme se inspirovat Horáckým seniorátem a začali pořádat setkání všech generací. Zprvu jsme je připravovali jako Evangelickou neděli, dnes už je to víkendová událost, vlastně festival. Na programu je spousta koncertů, ►

divadelních představení ad. Organizaci má na starost převážně SOM, ale spolupracuje i se seniorátním výborem.

Zmínil jste, že Jihočeský seniorát patří rozlohou k těm největším, zároveň má ale pouhých sedm sborů. Nevýhody, spočívající zejména ve velkých vzdálenostech, jste už naznačil. Má to i nějaké výhody?

Samozřejmě! Seniorát žije poměrně kompaktním způsobem, lidé se navzájem znají. Hodně se to pozná na pastoráčkách, kde nás není mnoho, ale je to společenství. Na různých grémiích se řeší, jestli převažující rolí seniora je ta administrativní, anebo komunitní. U nás jednoznačně převažuje ta komunitní.

Máte v seniorátu pastorační pracovníky? V kterých sborech a co dělají?

Pastorační pracovnice je v Českých Budějovicích a v Jindřichově Hradci. Jako první nastoupila právě v Hradci, kde je agenda sboru (pastorace, vyučování náboženství atp.) opravdu rozsáhlá. Když se sídlo seniora přesunulo do Budějovic, zažádali jsme o zřízení místa pastoračního pracovníka i tady. Agenda sestry Křišťůvkové je velmi široká – od administrativy, se kterou vypomáhá, přes vlastní pastorační práci až po organizaci diakonické sbírky Krabice od bot, což je velmi významná činnost. Samozřejmě také vypomáhá při větších akcích, jako je Noc kostelů, Evangelická neděle atd. Její práce zasahuje jak do sboru, tak i směrem do seniorátu.

Když jsme se vašemu seniorátu věnovali v ČB v roce 2015, tehdejší (i současný) seniorátní kurátor Jan Růžička vyjádřil nejistotu ohledně toho, jak Jihočeský seniorát zvládne finanční soběstačnost. Jak se za těch devět let situace posunula? Jste si jistější?

Nejistota tu je asi pořád. Máme dva silnější sbory, Jindřichův Hradec a České Budějovice, ty

ostatní jsou slabší. Snažíme se i nastavit nějaké parametry výpomoci v rámci seniorátu. Zvláště ty velké sbory pravidelně, třeba i větší částkou, přispívají jiným sborům v seniorátu, aby tu zátež zvládly. Ukázala se ale jedna věc, a to spolupráce s Diakonií. Ve dvou sborech, kde Diakonie funguje, je dnes farář na půl úvazku i tam. To samozřejmě neznamená, že by Diakonie zafinancovala faráře. Spíš bych řekl, že je to přirozené vyústění faktu, že velká část práce faráře jak v Písku, tak v Soběslavi se odehrává právě v Diakonii. Je to jakési potvrzení vzájemného sepětí a zároveň finanční výpomoc. A naopak Diakonie má více možností rozhodovat o tom, co tam bude farář dělat, protože je jedním ze zaměstnanců.

sjezd mládeže v Táboře (2021)

Jihočeský seniorát se rozkládá v turisticky atraktivní oblasti, zahrnuje třeba Pošumaví, Českou Kanadu nebo Třeboňsko. Skrývá se v tom potenciál i pro církevní využití?

Třeba ve Strmilově tvoří velkou část návštěvníků bohoslužeb právě letní hosté, kteří tam tráví dovolenou. Ve Volyni je ubytovací zařízení, které má kapacitu pro větší množství lidí, v kazatelské stanici v Kaplici zase pro menší skupiny. Jindřichův Hradec nabízí možnost ubytování ve Valtínově, což je kazatelská stanice na okraji České Kanady. Pak jsou tu samozřejmě i možnosti individuálního ubytování ve sborech.

Jižní Čechy jsou historicky významně spjaty s českou reformací, zejména s husitstvím. Je to nějak znát i dnes, např. ve spiritualitě, tradicích apod.?

Ta kontinuita zde není. My se k tomu vztahujeme jako evangelíci, je to naše historie. V jižních Čechách proběhla hloubková rekatolizace – nebylo povoleno žádné jiné vyznání. Možná proto, že šlo o centrum husitství, tak o to více byla rekatolizace důkladná. V kraji není jediný toleranční sbor. Evangelické sbory tu vznikaly postupně, většinou v době tzv. přestupového hnutí v 1. čtvrtině 20. stol. Nejčastěji je zakládali lidé odjinud, kteří sem přicházeli jako misionáři.

Nějaké tradice tu samozřejmě přetrvávají. Je tu např. rodiště Jana Husa, nedávno pak byl nově otevřen archeoskanzen v Trocnově, kde postavili věrnou kopii tvrze z období Jana Žižky. Zvu čtenáře, aby se se tam zajeli podívat, stojí tu za to.

Zaznamenáváte v regionu viditelný odliv věřících?

Řekl bych, že to nemáme v ruce, lidí ubývá. Myslím, že pořád ještě je častým důvodem revize kartotéky, ale postupně se blížíme k tomu, že členy sboru jsou ti, kteří o něj mají skutečně zájem. Občas někdo přibude nebo ubude, ale statistiky se významně nehýbou. Dlouhodobě je zřejmé, které sbory jsou silnější, a které slabší. Určitou roli hraje i finanční stránka. Některé sbory mají nemovitosti, což je drží více nad vodou.

Máte nějakou strategii, která by pomohla odliv zvrátit?

To je spíš úloha sborů než seniorátu. Strategii nemáme. Pro mě je to spíš misie, snaha svědčit o evangeliu, každodenní práce s lidmi a podpora sborů v jejich činnosti.

Jak se vám daří pronikat „za zdi kostelů“? Skrze které aktivity se sbory otvírají širší veřejnosti?

Sbory pořádají různorodé aktivity, ať už jsou to kluby pro maminky nebo svatomartinský průvod. Hodně významná je v našem regionu Noc kostelů, u nás v Budějovicích se za večer vystřídá kolem 600 lidí. Tradiční nízkoprahovou záležitostí jsou tábory a různé pobyty pro děti a mládež. Více sborů v seniorátu spolupracuje s organizací Anonymní alkoholici. Drobnější, ale veřejností oceňované je např. vítání jara na Černé věži [v Českých Budějovicích] nebo včelařský kroužek.

divadelní vystoupení Drak'n'Roses na Evangelické neděli

Jak jste na tom s ekumenou? Se kterými církvemi a společenstvími se spolupráce daří?

Samozřejmě záleží hlavně na lidech. Tradičním partnerem je římskokatolická církev, která je v jižních Čechách velmi silná. Z protestantských církví máme dobré vztahy s husity, adventisty nebo Církví bratrskou, kde dochází i k prolínání členů. (*úsměv*) Jak v Budějovicích, tak v Písku se konají ekumenické pastorálky, scházíme se s duchovními jednotlivých církví a informujeme se o tom, co se děje.

Ještě jsme nenaťukli jedno důležité téma, které v církvi hodně rezonuje, ►

a to jsou nemovitosti. Jak se vám daří shánět peníze na jejich údržbu?

Snažíme se o to, aby sbory měly nemovitosti, které využívají. Ve Volyni se podařilo zrekonstruovat budovu fary pomocí drobnějších darů, dnes se užívá pro rekreační pobyty. V Budějovicích a Táboře máme i komerční nemovitosti, které pomáhají jak sborovému rozpočtu, tak jako finanční podpora dalším sborům.

Využívají sbory v seniorátu nabídku podpory v rámci Diakonických a rozvojových projektů nebo Jeronýmovy jednoty?

Ano, musím říct, že ty DaRPy pomáhají. Můžu jmenovat třeba bezbariérový vstup do kostela v Soběslavi, projekt tepelného čerpadla v Jindřichově Hradci nebo rekonstrukci a vybavení skautské klubovny v Českých Budějovicích. Z Jeronýmovy jednoty byla podpořena např. obnova kostelíku ve Strmilově.

Jsou v Jihočeském seniorátu zařízení Diakonie? Jak vypadá spolupráce?

Středisko je v Soběslavi a v Písku, v poslední době Diakonie proniká do Tábora. Soběslavská Rolnička se věnuje handicapovaným dětem, v Písku se jedná o domov důchodců. Spolupráce s Diakonií jak v Soběslavi, tak v Písku byla vždycky úzká. Rolničku zakládala paní farářová [Ruth] Šormová. Dnes jde o samostatnou instituci, která svým významem dalece přesáhla hranice sboru, ale vztahy zůstaly. V Písku je to podobné, vztahy jsou velmi dobré.

Od r. 2008 jste farářem sboru v Českých Budějovicích. Zaznamenala jsem, že se chystáte odejít... Cítíte, že nastal čas na změnu?

Nic mě nenutí. Je to těžké rozhodnutí, ale vnímám, že změna je zdravá, a to jak pro sbor, tak pro faráře. Jsem původem z jižních Čech, takže vztah k téhle oblasti budu mít vždycky, a doufám, že se sem budu smět vrátit na důchod.

připravila Adéla Rozbořilová, foto: ARO, archiv Jihočeského seniorátu

REGIONY

Velikonoce v naší církvi

Stále více sborů se připojuje k tradici sederových večeří

Největší svátky křesťanského roku byly v evangelických sborech po celém Česku pestrá mozaikou bohoslužeb, modliteb, setkávání, společenství stolu, výletů a společného prožívání a slavení radostné velikonoční zvěsti. Na mnoha místech se konaly bohoslužby, vysluhovala se večeře Páně, konaly se křty, konfirmace, ale také křížové cesty, noční vigilie, koncerty nebo programy pro děti. Stále více sborů se připojuje k tradici sederových večeří.

Níže přinášíme malé ohlédnutí za letošními Velikonocemi prizmatem některých sborů.

Vršovičtí slavili večeři Páně netradičně

Protože jsme pražský a spíše rodinný sbor, má naše velikonoční setkávání specifickou dynamiku.

Výrazným bodem je čtvrteční večer. Čas, ve kterém přestavíme modlitebnu a sejdem se v kruhu u jednoho velkého stolu. Samotný du-

chovní program se pak skládá ze tří složek: ze společného čtení pašijového příběhu (který si mezi sebe rozdělí několik předčitatelů), zpěvu a z večeře Páně, vysluhované neobvyklým způsobem. Tentokrát nás nemusí farář obcházet, ale posloužíme si navzájem – každý podá svému sousedovi patenu i kalich a totéž přijme od sestry či bratra na druhé straně. Setkání pak zakončí společná, tentokrát už „skutečná“, ale o nic méně symbolická večeře, do níž obvykle každý přispěje něčím dobrým.

Velkopáteční bohoslužby pak slavíme v modlitebně a s večeří Páně. (Jen letos ne, protože jsme se připojili k Vinohradským, jejichž bohoslužby přenášela Česká televize.) Nejkomornějším setkáním jsou paradoxně nedělní bohoslužby, protože leckterí z nás odjíždějí z Prahy pryč a navštíví případně jiný sbor.

Marika Vojtíšková, FS Praha-Vršovice

Ve Vsetíně spojili společný večer s křížovou cestu

Na Velikonoc se připravujeme už od postního období. Vyvrcholí svátečními bohoslužbami s pašijovým čtením na Velký pátek a ještě slavnějšími bohoslužbami na Boží hod. Ale ještě předtím, ve čtvrtek, jsme si připomněli Pesach, vyvedení z otroctví. Ve sborovém domě byla slavnostně prostřena sederová večeře. Před slovem požehnání byla na stole zapálena svíce. Podle řádu následoval první pohár vína, umývání rukou, medvědí česnek, macesy, hořké byliny a další pokrmy spolu se čtením velikonočního příběhu. Symbolicky jsme se tak začlenili k vyvolenému lidu.

Na Velký pátek se vypravila skupinka dětí s doprovodem dospělých na křížovou cestu, která vede krásnou krajinou od katolického kostela v Lidečku. Měli připraveno deset zastávek s rozjímáním nad posledními dny Pána Ježíše. Šlo o kratičká zamyšlení, po nichž zpívali vždy jednu sloku připravené písně, která se k Velikonocům vztahuje. Na závěr u kapličky mohly děti na připravený list napsat, co je tíží, co je tako-

vým naším křížem, ale také za co jsme vděční a co nás těší.

Druhá část výletu už byla volná – děti si hrály, rodiče povídali a udělali jsme si oheň. Užili jsme si krásný den v přírodě a zakončili jej na dětském hřišti.

Jana Buzková a Zdeňka Polášková, FS Vsetín –

Horní sbor

sederová večeře ve Vsetíně

Zelený čtvrtek ve Valašském Meziříčí zpestřila židovská pohádka

V našem sboru jsme se již loni rozhodli rozšířit naše setkávání i prožívání Velikonoc o sederovou večeři. Protože se nám ale zdálo, že by ve čtvrtek měla zaznít i novozákonní zvěst, letos sederové večeři předcházely bohoslužby s vysluhováním večeře Páně.

Na sederové večeři se podíleli mnozí, vše organizoval a vedl bratr Tomáš Vémola. Bylo to vzácné společenství sboru s pevnými pravidly pojídání různých pokrmů (každý z nich byl symbolem pro připomenutí dávných, ale důležitých událostí) a předepsaných požehnání. Tomáš vše zpestřil ještě čtením židovské pohádky a promítnutím videoklipu, kde byla pomocí hudby a tance zachycena událost vysvobození z otroctví, které tak mnoho znamenalo pro Izraelce, ale také pro nás. Děti kromě toho mohly hledat schovanou půlku macesu (v našem případě ►

tortilly), případně si vymalovat připravené obrazy.

Velikonoční neděle nám pak kromě radosti ze vzkříšení přinesla i radost v podobě křtu. Pokřtěna byla sestra Emilie Cibulcová, naposledy vedoucí domova se zvláštním režimem Diakonie ve Valašském Meziříčí.

Ekumenická křížová cesta ulicemi Ostravy

Čím jsem starší, tím více si uvědomuji, že jde především o velkou připomínku života a oběti Pána Ježíše Krista a uvědomění, že je on sám mezi námi, že zasahuje do našich vztahů.

křížová cesta v Ostravě

V našem sboru prožívání velikonočních svátků začíná už v postním období, jelikož se sbor může shromažďovat kolem stolu při večeři Páně; tak to bylo i na Květnou neděli, kdy se konalo výroční sborové shromáždění a my jsme slyšeli něco o důležitosti vztahu, o důvěře, která někdy představuje riziko, ale vede k naději.

Na Zelený čtvrtek sedíme kolem stolu, čteme nahlas pašijové texty a vzájemně si vysluhujeme chléb (nekvašený) a víno.

Letos jsme se mohli poprvé na Velký pátek zúčastnit večerní ekumenické křížové cesty ulicemi centrální Ostravy, kterou připravili naši katoličtí bratři a na dvou zastaveních promluvila i naše paní farářka. Pro nás to bylo nezvyklé shromáždění. Cesta měla pět zastavení, na každém byl čten text z Písma a modlitby, vyznávající, co pro nás znamená připomínka pašijových oddílů.

V sobotu jsme byli pozváni do katedrály na večerní vigilie. V neděli při sborových bohoslužbách jsme slyšeli o Pánu Ježíši, přicházejícím za svými bojičými se učedníky, kteří nevěří zmrtvýchvstání, ale nakonec poznávají, že Ježíš opravdu prošel tím nejhorším a nese znamení na svých rukou a na těle. Přichází s nadějí a radostnou zvěstí, jde s námi a před námi.

Jiří Groll, FS Ostrava

Ve Vrchlabí poprvé se sederovou večeří

Mluvili jsme o tom už dřív. Několikrát. A letos jsme se do toho opravdu pustili. Mluví o sederové večeři na Zelený čtvrtek.

Váhali jsme z několika důvodů. Nikdo z nás neměl s organizací sederu zkušenost. Zvažovali jsme, jestli je to dobrý nápad, neradi bychom se dopouštěli kulturní apropriace, tedy svého druhu krádeže části tradice našich židovských sester a bratrů. A taky jsme si nebyli jisti, jestli vlastně bude o seder u nás ve sboru a okolí zájem.

bohoslužby ve Vrchlabí

Letos jsme se ve staršovstvu dohodli, že to zkusíme. Sešlo se nás nakonec 18 – z našeho vrchlabského sboru i nedalekých Křížlic. Večerem jsem provázel já s nepostradatelnou pomocí hagady, připravené dobříšským farářem Michalem Šourkem. A prožili jsme duchovně

velmi silný večer a velkou sounáležitost a návaznost právě na dějiny Izraele a propojení tradic židovských a křesťanských. Kristovo dovršení osvobození Izraele z otroctví bylo téměř hmata-telné.

O den později následovala ekumenická křížová cesta ulicemi Vrchlabí a velkopáteční bohoslužby s večeří Páně. Na Bílou sobotu jsme se sešli zase mezisborově v kostele ve Strážném při velikonoční viglii, při níž nás provázel Chagal-

lův obraz *Exodus*. Radostné bohoslužby neděle vzkříšení ve velkém společenství, obohaceném i početnou návštěvou bratří a sester z Německa, kdy jsme řešili milé starosti, jestli nám bude stačit chléb, víno a kalíšky pro eucharistii, letošní požehnané vrchlabské Velikonoce dovršily.

Jakub Kašpar, kurátor a výpomocný kazatel

FS Vrchlabí

připravila **ARO**, redakčně upraveno, foto: archiv sborů

HORIZONT

Církev za zdmi kostelů

Seniorátní konference Pražského seniorátu otevřela důležité téma

V dubnu se konala pražská seniorátní konference. K jejímu tématu „Církev za zdmi kostelů“ promluvalo šest řečníků, každý z nich představil, jak nejen ve svém sboru vstupují do veřejného prostoru...

Setkání otevřel Roman Mazur popisem, jak se v Libni starají o nově příchozí. V první řadě připomněl to, z čeho bychom neměli ve své práci ustupovat – především z kvalitní teologie a svátosti křtu (konfirmace) a večeře Páně. Poté pojmenoval oblasti a formy práce, ve kterých má smysl se lidem přibližovat: soudobá témata a jazyk, kvalitní hudba a zpěv a bohoslužby přístupné pro celou rodinu, existence „vstupní brány“ do sboru a způsoby setkávání, přístupné potřebám zájemců (úvodní kurzy, „víkendovky“, tábory...). Základem je otevřenost a celkově vstřícná atmosféra sboru.

V Libčicích nad Vltavou otevřeli svou faru pro veřejnost, a tím vzniklo prosperující komunitní centrum. Tomáš Cejp zdůraznil, že důležité bylo poskytnout místo všem, kteří je potřebovali, například těm, kterým vypovědělo město nájem. Poznali jsme, že není nutně třeba

nabízet vlastní program, dává smysl i jen otevřít a s úsměvem nabídnout prostor. Lidé přijdou z nečekaných směrů.

Velmi atraktivní věc naopak představila Lenka Langhansová z Berouna. V tamním sboru se zrodili Dva vrabci, projekt potravinové banky, úzce propojený se sociální činností s pastoračním rozměrem i pozvánkou na bohoslužby. Specificky církev může nabídnout klientům bezpečný prostor a také uši k naslouchání. ►

Z podobného ranku je projekt potravinové banky ve Zbraslavi, za nímž stojí Mikuláš Vyšnětal a Lia Valková. Podobně jako v Berouně je kromě hmotné pomoci cílem „dát lidem slovo“. Ve svém příspěvku oba nabídli praktické rady a připomněli, že je lepší mít více dobrovolníků jen občas než stavět práci na pár obětavcích.

Od konkrétní diakonické pomoci se přešlo k úplně jinému rozměru, a to k modlitbě za Ukrajinu. Toto veřejné setkání, jehož ústřední postavou je Tomáš Trusina, vnáší do společenského prostoru tuto specificky křesťanskou činnost. Jedná se o aktuální připomínku stavu na Ukrajině (ale i v Rusku), o biblické poselství, dále o píseň V nebi je trůn a společné modlitby se svící. Neobvykle nabízí prostor pro prožívání tísně nejen evangelíkům, nýbrž všem zasaženým.

Překračovat lze ale i jiné zdi: Za firewall, stěnu, která odděluje náš počítač od světa internetu, pronikli Pastoral brothers. Dvojice Jakuba Helebranta a Karla Müllera patří mezi významné influencery na českých sociálních sítích, Youtube, Instagramu, Facebooku i X (Twitteru). Věnují se boření mýtů o (evangelické) církvi, ale i pastoraci v mediálním prostoru.

Konferenci uzavřel příspěvek o Nekostelu, experimentálních nízkoprahových bohoslužbách, které z velké části organizuje Saša Jacobea.

Cílovou skupinou jsou lidé, kteří mají zájem o bohoslužby, ale nepřijdou na ně, ať už proto, že jsou dopoledne, nebo v neděli, nebo v kostele, nebo v církvi. Ti všichni jsou zváni v úterý večer do Rock Café na duchovní občerstvení.

Marika Vojtíšková, foto: Matěj Opočenský

JUBILEUM

Služebník dobrý a věrný

Nepřehlédnutelná postava karlovarského sboru

Těsně před svatodušní nedělí 18. května oslaví z Boží milosti devadesátiny bratr Lubomír Kovář st. Dlouhodobě nepřehlédnutelná postava karlovarského evangelického sboru. Již takřka 60 let zde působí jako pokladník, dříve dělal i účetnictví, a to nejen ve svém sboru, ale i pro Západočeský seniorát. Nehledě na to, že vypomáhal i v jiných sborech.

Po celý život se doplňuje se svým o rok mladším bratrem Mirkem, dodnes oba patří mezi

aktivní účastníky sborového života. Bratři pocházejí dílem z Prachatic, dílem z Husince, kde prožili dětství. Ve věku dospívání – po druhé světové válce – se s rodiči přestěhovali do Karlových Var, kde jejich otec mohl ještě krátce provozovat svou živnost – obchod s textilem, než to komunisté zarazili.

Od počátku se Kovářovi účastnili života v kazatelské stanici, synové chodili ještě chvíli do nedělní školy, posléze do zdejší početné evan-

gelické mládeže. Oba živě pamatují dobu zakládání karlovarského sboru (1951) a jeho prvního faráře Lubomíra Miřejovského. Obzvláštní vliv na Lubomíra Kováře měl zjevně tamní farář Jiří Zejfart, zdaleka nejdéle působící kazatel tohoto sboru (v letech 1954–1978), a to mimo jiné i svým statečným postojem ve vztahu k režimu.

Lubomír Kovář

Lubomír Kovář sám musel posléze projevovat statečnost, neboť působil ve školství, nejprve v odboru pro kulturu a školství v KNV, posléze jako učitel techniky administrativy a těsnopisu na Obchodní akademii, kterou se svým bratrem dříve sám vystudoval. Každoročně býval z kruhů KSČ vyzýván, aby se v dalším období „zbavil náboženství a církve“; tak dlouho se toho

„zbavoval“, až se nakonec společnost „zbavila“ komunistů.

Mnoho cestoval. Jednak na kole (třeba v roce 1968 dojel takto až do Nizozemí), jednak se účastnil různých zájezdů. Doprovázel však nejenou i svého bratra Mirka, který se v roce 1969 stal ve Varšavě mistrem světa v psaní na stroji, na různé soutěže, a to i do západních zemí. Vedle toho bratři všemožně sportovali, hráli zejména košíkovou. Jejich tým vyhrál krajský přebor a dostal se až do druhé národní ligy. Později byl Lubomír Kovář po řadu let předseda městského Karlovarského pěveckého sboru.

Je znám svou přívětivou, vstřícnou povahou, lehkým pesimismem a naprosto samozřejmou věrností církvi. Vlastně si nepamatují neděli, kdy by Luboš Kovář st. nepřišel do sboru hodinu před bohoslužbami a neúřadoval. To je služba k nezaplacení.

Lubomír Kovář má dva syny, Lubomíra a Martina, toho druhého si osvojil při vstupu do druhého manželství se svou ženou Irenou, která ho v jeho službě vždy podporovala a tvůrčím způsobem provázela. Jejich generačně rozvrstvená vnoučata je těší, ale Luboše navíc – prozradme to – těší i sledování ledního hokeje. Patří po řadu let mezi fanoušky karlovarského týmu, a tak nepřekvapí, že se svým bratrem i starším synem si znovu a znovu opatřují permanentky a snaží se i zde být pokud možno pravidelně. Bez ohledu na kolísavé výkony svého týmu.

V posledních letech Lubomírovi slábne zrak. S pomocí čtecího přístroje si však tento dříve horlivý čtenář dosud dennodenně otvírá pomůcku *Na každý den*. A v kostele zpěvník. „Protož také i do starosti a šedin, Bože, neopouštěj mne, až v známost uvedu rámě tvé tomuto věku, a všechněm potomkům sílu tvou.“ (Ž 71,18)

Ostatně věrnost patří mezi ovoce Ducha svatého (Gal 5,22–23).

Martin T. Zikmund, foto: Lubomír Kovář ml.

das
die
DIAKONIE

Ve škole
foto: Adam Šura

Dítě nad vodou

Podpora vzdělání z dílny Diakonie

Mají-li mít děti užitek ze školní docházky, potřebují k tomu doma podporu. Ne v každé rodině ji ale dostanou. Pak tedy musí zaskočit organizace jako Diakonie. Chce to zkušenosť a kreativitu, jak ukazuje projekt Dítě nad vodou. Pro děti díky němu vzniká podpůrná síť mezi školou, rodinou a sociálními službami, která umožňuje nacházet cesty k účinnější pomoci.

Postižení, se kterým se Denisa narodila, považovali lékaři za neslučitelné se životem. Dnes je jí deset let. Žije díky moderní medicíně a láskyplné péči maminky Pavlínky Vejvodové. Denisa má vývod ze žaludku a kanilu zavedenou do hrdla, kterou je potřeba mnohokrát denně čistit. Sama se nenají, nemluví. Zrakem rozpoznává jen světlo a tmou. Její maminka Pavlína už je zkuššená. Každodenní péči zvládá sama. Musí to ale dělat 24 hodin denně.

Se svým partnerem se před třemi lety rozešla. Domácnost s ní sdílí další tři její děti. Přirozeně se jim nestihá věnovat tak, jak by si zasloužily. Týká se to také její dcery Zuzky.

Vzájemné minuty?

Všichni, kdo Zuzku blíže poznali, o ní mluví jako o bystrém děvčeti. Je hodně živá a oproti svým vrstevníkům napřed. Ráda se kamarádí s dospělými, na které reaguje pohotově a chytře. Umí s nimi diskutovat o společenských tématech, která nasává z internetu. S velkým zaujetím také rozebírá vztahy. Ve svých 11 letech už má zájem o kluky. Hodně to prožívá.

Ve školní třídě se ale její náskok projevuje spíš destruktivním způsobem. O přestávkách

i hodinách na sebe strhává pozornost, jako silné osobnosti se jí to dost daří. Práce s takovou žákyní je pro učitele nesmírně komplikovaná a Zuzka je na nejlepší cestě, aby se úplně minula se školou a škola s ní. Pro budoucnost jedenáctileté dívky žádná dobrá zpráva.

Nápad z časů pandemie

Je to právě vzdělání, co představuje pro děti z rodin v obtížné životní situaci naději na lepší budoucnost. Žádní vlivní příbuzní jim cestu do života neumetou, postarat se o sebe musí samy. Čím vyšší vzdělání přitom získají, tím větší je pravděpodobnost, že na cestě životem uspějí. Pracovníkům sociálně aktivizační služby je takhle zákonitost dobře známá. V práci s rodinami se proto zaměřují na zvládání školy jako na jednu z priorit. Naléhavé to bylo zejména nedávno, kdy se světem proháněla pandemie. Žáci zůstávali doma, učili se na dálku a zejména rodiče z rodin v obtížné životní situaci nestihali školní povinnosti svých dětí pohlídat. Propad mnoha žáků byl nepřehlédnutelný.

Diakonie ve Vrchlabí a Jaroměři se proto spojily, aby žákům pomohly, a tak vzniklo Dítě nad vodou. Lektori Diakonie spolupracují s tříd-

ními učiteli a pravidelně se věnují těm dětem, které nemají doma k zvládnání školy dobré podmínky.

Nevzdáme to

V pondělí končí Zuzce výuka kolem dvanácté. Od dvou ji čeká školní klub, což je něco jako družina pro pátáky a šestáky. Před klubem se Zuzce a jejímu spolužákovi Dominikovi věnuje Petra Tomášová, lektorka projektu Dítě nad vodou.

Často společně s dětmi sedí nad češtinou a matematikou. Nejde však jen o doučování, jak je vidět: Dnes paní Petra rozloží po lavici do dvou sloupců slova, ke kterým se vážou výrazné emoce. V jednom sloupci ty negativní, v druhém pozitivní. Petra se nejprve děti zeptá, jestli všem slovům rozumějí. Objasnit je třeba tato: něha, frustrace, naděje. Přitom se ukazuje Zuzčina bystrost. I když významy slov přesně nezná, nahlas nad nimi uvažuje a míří správným směrem: „Něco je těžké, ale my to nevzdáme,“ přemýšlí o termínu naděje. „Máme naději něco dokázat. Třeba zlepšit si známky,“ dokončuje svou úvahu.

Paní Petra děti vyzývá, ať vyberou ta slova, která se jim spojují se školou. Z pozitivních zvolí Zuzka lásku, štěstí a vděčnost. Z negativních vztek a smutek. Při další práci lektorka navádí děti na to, jak zacházet ve škole s emocemi – když člověka přepadne nějaká negativní, nemusí jí podléhat. „Co ti pomáhá, když jsi smutná?“ ptá se Zuzky. Hovor s kamarádkami nebo telefonát sestře, zní odpověď. Jenomže ani jedno se ve škole při výuce nesmí. „Ale pomoci může už jen to, když si na to vzpomeneš. Nebo na cokoliv dalšího, co ti dělá radost,“ uzavírá Petra Tomášová dnešní setkání.

Projekt Dítě nad vodou je zahájen a pokračuje s podporou stovek individuálních dárců sbírky Krabice online. Děkujeme!

Jak sama říká, nejen že podporuje děti v předmětech, které zrovna nezvládají, ale poskytuje

jim též lidskou oporu. Cílem není udělat ze čtyřkařů jedničkaře, ale dodat jim zdravou sebedůvěru, aby dokázali sami řešit náročné situace a říct si o pomoc tehdy, když je to nad jejich síly.

Jde také o přijetí vlastní rodinné situace. Například v minulosti si Zuzka hodně vymýšlela. Vykládala spolužákům i paní učitelce, jak to má doma báječné; přitom každý věděl nebo přinejmenším tušil, že to není pravda. Podle Zuzčiny třídní učitelky Zuzany Krudencové se tohle hodně zlepšilo. I když Zuzka stále patří v její třídě k nejobtížnějším žákům, zlepšila se také v plnění školních povinností. „Přes všechny limity, na které naráží, je neskutečně snaživá,“ říká.

Petra Tomášová Zuzku nasměrovala také do skautského oddílu. Navštěvuje jej od prosince a je nadšena. Skauting by Zuzku také mohl podpořit. Zejména nasytit její hlad po mezilidském kontaktu. Diakonie však může rodinám pomoci též jinak než podporou vzdělání jejich dětí. To je úkol sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi. Jejich záběr je široký: od pomoci rodinám při jednání s úřady přes řešení problémů s financemi či bydlením až po psychickou pomoc dětem či rodičům. Rodiny, které by sociálně aktivizační službu nejvíce potřebovaly, však o ní často nevědí nebo se ostýchají o pomoc požádat. „Díky projektu Dítě nad vodou k nám ale mnoho rodičů získalo důvěru. Pochopili, že jsme tu pro ně a obraćejí se na nás pro radu i pomoc,“ říká Dana Zaplatílková, koordinátorka projektu Dítě nad vodou z Diakonie Vrchlabí.

Adam Šůra

Skrytý život, skuteční lidé

Diakonie Praha odhaluje životy lidí s autismem skrze výstavu fotografií a audio příběhy

Na 2. dubna připadá Světový den porozumění autismu. Diakonie Praha k této příležitosti zahajuje osvětovou kampaň o životě lidí s autismem a chováním náročným na péči. Skrze výstavu fotografií a audio příběhy chce přiblížit i veřejnosti, jak mohou lidé s tímto typem postižení vnímat okolní svět. Výstava probíhá od dubna do června v několika lokacích v centru Prahy.

„Představte si, že byste žili ve světě, kterému nerozumíte a který nerozumí vám. Vy ho vidíte, slyšíte, ale neumíte s ním mluvit. Když se projevíte, okolí vám říká, že je to nevhodné, nemá se to, ale vy nevíte, jak jinak ukázat, že je něco dobré, zábavné, nebo že vás třeba bolí zub.“

Tento text uvádí výstavu, jejímž cílem je ukázat, jak složitý a lidmi nepochopený život autisty často je. Diakonie Praha v loňském roce otevřela Domov Daniela, kde našlo zázemí celkem osm dospělých klientů s tímto typem postižení. Podobných komunitních služeb je v Česku zatím stále nedostatek a poptávka po nich několikanásobně převyšuje nabídku. Aby na tuto problematiku organizace upozornila, rozhodla se uspořádat putovní výstavu.

Výstava je k vidění na několika místech v Praze – v dubnu ve Skautském institutu na Staroměstském náměstí, v květnu v OC Palladium, v červnu ve Valdštejnských zahradách Senátu PS ČR. Příběhy si bude možné poslechnout také na Spotify nebo na stránkách www.praha.diakonie.cz.

Na výstavě si mohou návštěvníci prohlédnout fotografie ze života klientů Domova Daniela, ale i poslechnout příběhy čtyř z nich – Da-

vida, Jakuba, Radka a Václava, které namluvili herci Jaroslav Blažek a Jakub Albrecht z Divadla Pod Palmovkou a Matouš Ruml z Divadla Na Fidlovačce.

„Skrze tyto příběhy chceme dát veřejnosti možnost nahlédnout do složitého života lidí s tímto typem postižení. Převážná většina klientů v Domově Daniela je neverbální a se světem komunikují jiným než běžným způsobem. O to důležitější pro nás bylo přiblížit jejich vnímání světa,“ říká o výstavě Renata Chmelová, ředitelka Diakonie Praha. V rámci kampaně je možné Diakonii Praha také finančně podpořit, a to prostřednictvím darovacího formuláře nebo květnové dražby benefičních triček na platformě DOBROBOT. Celý výtěžek poputuje na podporu aktivit a rozvoj klientů Domova Daniela.

Karolína Šugarová, foto: Diakonie Praha

Praha hostila mezinárodní setkání Taizé

V evangelickém kostele U Salvátora se sešlo na tři stovky poutníků

Modlitby, vícehlasé písně, chvíle ticha, ale také workshopy, setkávání a sdílení s druhými a uvolněná atmosféra. To vše nabídlo ekumenické setkání Taizé s tématem „Ty znáš můj neklid“ (Ž 139,23), které o víkendu 19.–21. dubna hostila Praha. Setkání se zúčastnilo na 300 mladých křesťanů, převážně z Česka a Slovenska, účastníci ale do české metropole dorazili i z dalších zemí, jako je Polsko, Německo či Francie.

Událost navázala na tradici tzv. Dní důvěry, ekumenického setkání mladých v duchu Taizé, které se v České republice poprvé uskutečnilo v roce 2007. „Před covidem se Dny důvěry konaly každé dva roky, pokaždé v jiném městě. Jejich cílem bylo, aby se lidé, kteří pravidelně navštěvovali Taizé, potkali i v rámci svojí země,“ přibližuje jedna z organizátorek Jana Škubalová. Pandemie covidu však více než 20letou kontinuitu Dní důvěry přerušila. Organizátoři se proto rozhodli, že na ni nyní zkusí prostřednictvím setkání v Praze navázat.

Setkání zaštitila komunita Taizé, organizátoři s ní ale oficiálně propojeni nejsou. „Jsme tým lidí, kteří připravují modlitby Taizé v kostele sv. Martina ve zdi. Je to mezidenominační skupina. Pro všechny členy je ale společné, že Taizé velmi dobře znají, většina z nich tam strávila delší čas. V myšlenkách hnutí nyní pokračují na domácí půdě,“ přibližuje Škubalová.

Ústředním dějištěm setkání se stal evangelický kostel U Salvátora. Organizátoři jej zvolili nejen z kapacitních důvodů, ale také kvůli jeho výhodné poloze v centru města. V nepříznivém počasí přišlo vhod i to, že je kostel vytápěn.

Synodalita, psychoterapie či ekologie. Setkání otevřelo rozmanitá témata

Účastníci však měli během programu možnost nahlédnout i do dalších zajímavých prostor v rámci Prahy, a to například během tematicky orientovaných workshopů, které se konaly v sobotu odpoledne.

V bohatě zdobené sakristii kostela Nejsvětějšího Salvátora se uskutečnila debata s římskokatolickým knězem a sociologem Tomášem Halíkem na téma „Neklidná jsou naše srdce: změny duchovního klimatu naší doby“. „Setká-

váme se ve značně dramatické době, a to jak v církvi, tak ve světě. V římskokatolické církvi se aktuálně děje synodální proces. Myslím však, že se zdaleka netýká jen římskokatolické církve. Princip synodality – *syn hódos*, společné cesty – je výzvou pro všechny křesťany. Myslím, že není náhoda, že před zahájením synody v Římě proběhla modlitba, kterou měla na starost právě komunita Taizé,“ uvedl Halík.

workshop Tomáše Halíka

O neklidu dnešního člověka pohledem psychoterapie a pastorační práce pojednala husitská farářka Martina Viktorie Kopecká. „V pastorační péči se musíme potýkat s nelehkou otázkou, kdy se spoléhat na Boží vůli, a kdy naopak jednat aktivně. Je to rozpor mezi trpělivostí a potřebou něco změnit, udělat něco radikálního, a tím změnit realitu našeho života,“ nastínila.

Propojení teologie a ekologie nabídl ve své přednášce římskokatolický kněz a biolog Marek Orko Vácha. „Křesťanství velmi dobře ví, proč chránit přírodu. Toto je tak jasné, že nám to většinou nedochází. Je to jeden *oikos*, jeden dům. Je to Boží dílo. Je to chrám, který vystavěl Bůh. Druh svátosti, chcete-li,“ zaznělo v jeho příspěvku.

Do Česka přijel i zástupce francouzské komunity

Vzácným hostem byl bratr Francis, který do Prahy přijel jako zástupce komunity Taizé. „Myslím, že téma setkání je velmi aktuální. Lidé

se dnes často cítí osamělí. I proto je důležité zamýšlet se nad tím, co pro nás znamená to, že nás Bůh miluje, že nás zná, naslouchá nám, dodává nám odvahu,“ uvedl Francis.

Důležitou součástí pouti důvěry je také zážitek přijetí a pohostinnosti. Účastníci proto bývají tradičně ubytováni přímo v hostitelských rodinách. Svůj příbytek nabídla i členka žižkovského evangelického sboru Daniela Hamrová. Zkušenost s hostelstvím má už z minulosti, když se v Praze konalo evropské setkání Taizé. Letos společně s rodinou poskytla ubytování dívce pocházející z afrického Burundi.

I přes mírné komplikace s organizačními věcmi převládá u Jany Škubalové optimismus. „Reakce účastníků jsou dobré. Bratr Francis je nadšen. Líbí se mu kostel i modlitby, písně znějí jako v Taizé,“ pochvaluje si. Úvahy o tom, zda podobné setkání zorganizují opět někdy v budoucnu, zatím ponechává stranou. „S týmem to zhodnotíme. Myslím, že něco následovat bude,

protože účast napovídá, že lidé zájem mají,“ dodává Škubalová. Společně s ostatními organizátory věří, že pražské setkání bude především impulzem pro účastníky z jiných oblastí, kteří zorganizují podobné setkání přímo ve svém městě. „Rádi k tomu dodáme know-how,“ uzavírá.

Adéla Rozbořilová

Na Smíchově „to žije“

Komunitní prostor nabízí kulturu, setkávání i přesah

Provoz komunitního prostoru (KPS) byl zahájen kolaudací 23. dubna 2022 v čele s iniciátorem projektu, farářem Marošem Elperynem (dříve Klačkem). Od té doby jsme ušli velký kus cesty, na které zažíváme mnoho starostí a stresu, ale také radosti ze sdílení, spolupráce a úspěšně realizovaných akcí. Kostel se stal za poslední dva roky bezpečným prostorem a domovem mnoha lidí ze sousedství, kteří jej využívají a pronajímají pro své aktivity.

Každý pracovní den je v provozu naše kavárna Na věky, kterou vedou Kryštof Maláč (náš kostelník) s Kateřinou Píšovou. Kavárna je důležitá, otevírá dveře kostela veřejnosti a zve ji dál.

V lednu tohoto roku se staly z ekonomických důvodů velké reorganizační změny v uspořádání a fungování týmu KPS. Intenzivně se spojil se staršovstvem a jeho novými členy se stali farář Jonatan Hudec s kurátorkou Janou Minaříčkovou. Po zvládnutí prvního čtvrtletí v nové sestavě nás čeká definování vize a dlouhodobého plánu pro následující roky. Současný tým KPS ve spolupráci se staršovstvem eviduje potřeby lidí v komunitě i smíchovském sboru a výsledky zohlední v programu KPS.

Co pořádáme

Sousedské schůzky – pravidelné setkávání sousedů s programem se stalo v programu Kápe tradicí. Jednou za měsíc od ledna do prosince, kromě letních měsíců, zveme všechny bez rozdílu – od studentů gymnázia Na Zatlance přes náš smíchovský sbor až po klienty organizací Sananim, InBáze a Romodrom. Do programu

jsme se vždy snažili aktivně zapojovat zejména sousedy – grafiku plakátu zpracovává již přes rok naše Heda, studentka gymnázia Na Zatlance, Adéla a její žáci se představí hrou na housle, Jarmila výtvarnými dílnami. Pět setkání (listopad–březen) jsme pořádali za finanční podpory Nadace VIA v programu Z Ukrajiny mezi nás. Iniciátorkou a koordinátorkou zůstává Jordana Blažková.

Na terasách kostela jsme v minulém roce otevřeli komunitní zahradu pro zahradníky ze sousedství. Na nejbližší sousedské schůzce spolu s dobrovolníky vyrobíme čtvrtý vyvýšený záhon a tento rok připevníme bezpečnostní ocelové lanko, plnící funkci zábradlí. Terasy jsou využívány pro sborová, komunitní, partnerská i externí setkávání. Výhled do zeleně poskytuje ideální podmínky pro relax i práci.

Studna, klub pro rodiče s dětmi, je další místo pro rozhovor a podporu. Koná se vždy 1. a 3. středu v měsíci v dětské místnosti ve druhém patře kavárny. V současné době je Studna navštěvována zejména maminkami a dětmi z na-

šeho sboru a vede ji náš bratr farář Jonatan Hudec.

Pravidelně každý měsíc ve spolupráci s německým sborem vydáváme potravinovou pomoc potřebným. V minulém roce byla koordinována komunitní pracovnící Michaelou

Daškovou a po nějakém čase byla předána dobrovolníkovi Matyáši Bílkovi. Eliška Hudcová od srpna 2023 pomáhá na pozici sociální pracovnice/dluhové poradkyně a Frank s Tanjou z německy mluvícího sboru pomáhají s dovozem potravin z banky. V současné době pozici koordinátora výdeje zastávají Julie s Rózou, které vystřídal Matyáš.

V chrámu pravidelně jednou za 14 dní ve čtvrtek večer uvidíte tančírnou brazilských tanců Forró, rostoucí komunita tanečníků s velkou základnou cizinců čítá kolem 50 lidí, přijít může za dobrovolné vstupné opravdu každý. Lektori tance Leonardo s Ederem vedou lekce bez nároku na honorář. Obětují tomu hodně svého času, záleží jim na tom, aby komunita rostla a bylo jí u nás dobře. Další pohybovou aktivitou v chrámu je Pohyb, dech, příběh – taneční a divadelní cvičení k rozvoji tvořivosti, vnímání, schopnosti improvizace a překonávání věkových hranic pro všechny i bez předchozích zkušeností. Lektorkou zůstává Michaela Dašková. Obě pohybové aktivity jsou alternativou ke sportu lidem, kteří potřebují větší svobodu ve formě a dynamice pohybu. Jsou komplexnější –

zahrnují tělo, emoce, práci s hlasem a různé formy komunikace.

Kultura

Galerie Na Věky má své místo v prostorách druhého patra nad foyer kostela, v prostoru před vstupem na kůr a do dětské místnosti. Je otevřena spolu s kavárnou se stejným názvem. V roce 2023 zde uspořádali již dvě výstavy: Duše míní, člověk činí a Péče o místo. V roce 2024 Karolína Lapešová a Jan Kieweg, studenti kurátorských studií UJEP v Ústí nad Labem, pokračují v cyklu (Ne)viditelná ruka péče. Chystají pro nás čtyři výstavy s následujícími tématy: Péče o komunitu, Péče o bližní, Péče o zemi, Péče o tělo.

Na podzim roku 2023 se uskutečnil první ročník cyklu koncertů klasické hudby s názvem Šest na pětce. Šest koncertů navštívilo v průměru asi 50 posluchačů, včetně členů sboru. Podařilo se tak naplnit jeden z výstupů kulatých stolů u nás ve sboru – využívat chrám jako koncertní sál. V letošním roce připravujeme druhý ročník opět v období říjen–prosinec 2024.

Závěrem

Rok 2024 bude náročný podobně jako roky předcházející. Ukáže, zda jsme schopni náš komunitní prostor Smíchov udržet v provozu a naplnit všechny povinnosti, plynoucí ze získaných a vyčerpaných EU grantů. Od ledna 2024 ►

totíž přestává být projekt financován z evropských dotací a přechází do doby udržitelnosti. Většina dílčích projektů KPS je financována z menších grantů. Některé náklady však z grantů hradit nelze – a to především náklady osobní. Vyrovnávat vysoké náklady nám v současné chvíli pomáhají pronájmy prostor, ale i to

bude pravděpodobně málo. Pokud se vám naše snaha líbí, budeme moc vděční za podporu.

Chci poděkovat všem, kteří se programu účastní, podporují nás slovem, modlitbou, nápady, dobrovolnictvím či finančně. Není to samozřejmé a moc si toho vážíme!

Jakub Šandera, foto: archiv KPS

PRIZMA

Faráři a bydlení

Fara mnohdy není jen příbytek faráře, ale centrum sborového života

Píšu tyto řádky v době, kdy se připravuje nová směrnice o bydlení farářů/farářek, směrnice, která může vyvolat jak na straně farářů, tak na straně sborů všelijaké reakce. A proto snad bude dobré, než začneme vyhlášovat všelijaká rázná stanoviska, si nejprve některé věci připomenout – z minulosti i z přítomnosti.

Začnu u té minulosti. Když jsem sám, už téměř před 40 lety, začínal farářovat, vlastně jsem bydlení moc neřešil. Vzal jsem si svou „vodáckou“ Škodu 1203 s vozíkem, do nich jsem naložil všechnen svůj majetek a odjel jsem 150 km z Prahy, z mého rodiště, kde jsem až dosud 25 let pobýval, poprvé bydlet mimo Prahu do víceméně neznámého prostředí.

Věděl jsem, že to tak je, že faráři prostě na farách bydlí, a dal-li jsem se na cestu faráře, musím to vzít jako danou věc. Navíc tím, že jsem pocházel z velké rodiny, která žádnou nemovitost nevlastnila, a byl jsem celkem zvyklý na stísněnější i méně komfortní bytové podmínky, uvítal jsem prostornou faru vlastně jako luxus.

Zároveň velikou výhodou tehdy bylo, že bydlení na fare nestálo vůbec nic. Bylo zcela zadarmo. Žádné nájemné, žádné poplatky za

služby a energie. Ostatně z devítistovkového platu bychom to tehdy vůbec těžko mohli platit, když jsem neměl ani na oblek, který tehdy stál více než dva mé měsíční platy, takže mi ho nakonec koupili rodiče.

Když jsem se pak po roce stěhoval na vesnici na jinou faru, byl to také zážitek. Což o to, fara to byla půvabná, takový skoro malý zámček, bohužel však v dost zuboženém stavu, takže nejenže byla špatně vytopitelná, ale kus fary, původně s toaletami, byl dokonce ubouraný.

Ale obojí se nějak vyřešilo. Proti zimě mi jedna sestra přinesla kabát po manželovi, prý

aby mi nebylo v kanceláři zima – díky své váze mne skutečně v kancelářském křesle usadil. No a kadibudku jsem si sbil na zahradě za kostelem a dokonce jsem si ji elektrifikoval, abych v noci nezabloudil.

Fara není jen příbytek faráře

Proč o tom ale vyprávím? Abych „mladým“ ukázal, jak jsme to měli těžké? Či snad že bych to dokonce chtěl stavět jako následovánímhodný vzor i v přítomnosti? Ani jedno. Snadné to jistě leckdy nebylo, ale já si ani nestěžuji ani z toho nemám žádné trauma. Byla to tehdy krásná a kolikrát i velmi dobrodružná léta. Ale jako následovánímhodný příklad to také nevidím. Navíc neměl jsem tehdy žádnou rodinu.

Chtěl jsem tím jen naznačit, že tehdy bylo mnohé jinak než nyní a že to „jinak“ neznamenalo, že to bylo vždycky správně. Ale je vůbec něco správně? Něco možná ano, například to, že fara by měla být v takovém stavu, aby se dala celkem slušně, na současně úrovni, obývat. Farář by si ji neměl sám „dostavovat“. To by měl být standard. Já jsem jej sice za celý svůj farářský život nezažil, nicméně, jak nyní objíždím fary, mohu konstatovat, že tady už se mnohé změnilo – ke cti sborům. Ne úplně všude, ale přesto na spouště míst. A to výrazně.

Ale jinak asi v mnohých ohledech nelze říct, zda je něco správně, či špatně, jak vyplynulo i ze stanoviska Spolku evangelických kazatelů (SpEK), který bydlení na faře vnímá nejen jako výhodu a benefit, ale právě i jako službu, která faráři a jeho rodině přináší i leccaké nevýhody či omezení.

Fara totiž často není jen příbytek faráře, ale i centrum sborového života, takže předpokládáme, že bude sloužit jako otevřený dům, což je jistě dobré pro společenství sboru, ale už ne tolik pro faráře a jeho rodinu, neboť to znamená jistou ztrátu soukromí. Takže možná není ani divu, že v dnešní době, kdy si soukromí poměrně chráníme a nechceme, aby nám do něj někdo příliš zasahoval, i faráři v jednom seniorátním prů-

zkumu jako největší nevýhodu na farářském povolání vyhodnotili právě bydlení na faře, neboť nejen farář sám, ale i jeho rodina vlastně bydlí v místě, kde farář zároveň pracuje, což má své důsledky nejen v tom omezeném soukromí.

Takže ano, i nová připravovaná směrnice o bydlení tuto rozpornost či dvojznačnost vnímá, a proto nastavuje pravidla tak, aby na jedné straně dostála všem zákonům ČR a na straně druhé zohlednila i to, že bydlení na faře má svá omezení a nevýhody. Rozhodně to není totéž, jako když bydlíte ve vlastním domě či bytě. Anebo i v nájemním domě či bytě, který jste si sám vybral, a to i co se týče velikosti, financí či energetické náročnosti.

A proto při přemýšlení o farářském bydlení a jeho financování musíme vzít v potaz přinejmenším tři věci:

- 1) že je třeba se držet zákonů ČR
- 2) že už nežijeme v minulosti, kdy leccos bylo jinak
- 3) že bydlení na faře není jen benefit a výhoda, ale i omezení a služba.

Pak nám snad ta směrnice přijde v možnostech, které máme, a v situaci, v níž se rozhodujeme, jako rozumná. Jak nám farářům, tak ale i sborům.

Zvonimír Šorm, mezititulek redakční, foto: ARo

Karel Skalický 90

Česko-římský kněz a profesor teologie slaví mimořádné jubileum

20. května oslaví česko-římský teolog, římskokatolický kněz, exulant a dlouholetý univerzitní pedagog a spisovatel Karel Skalický devadesáté narozeniny.

V generaci těch, kteří po roce 1948 z republiky odešli, se jeho jméno zapsalo jak do historie českého katolického exilu, tak do italského teologického prostředí, v němž jako profesor Paapežské Lateránské univerzity působil až do jara roku 1994, kdy se vrátil domů.

Své dětství a dospívání zaznamenal v prvním díle svých pamětí *Vyznání na hraně času a věčnosti*. Kniha vypráví také o jeho rozhodnutí pro kněžství a dobrodružném útěku za hranice a vrcholí jeho příchodem do letního sídla římské bohoslovecké koleje Nepomucenum v blízkosti toskánského Livorna. Vzpomínky na 38 let exilu v Římě si bude už zanedlouho moci čtenář přečíst ve druhém díle jeho memoárů. Karel Skalický byl po studiu na Lateránské univerzitě a formaci v kněžském semináři ihned povolán k velkým úkolům. Na rozdíl od svých kolegů nebyl poslán do severní Itálie, aby si tam v italsko-německém jazykovém a kulturním prostředí odsloužil svá kaplanská léta. Stal se vychovatelem mládeže v Oratoriu sv. Petra ve Vatikánu, které měl v gesci kardinál Alfredo Ottaviani. Účastnil se druhého vatikánského koncilu jako tzv. *asignator locorum*, jenž měl při jednání na starosti jednotlivé církevní otce.

Tuto jedinečnou zkušenost přetavil do své první knihy *Radost a naděje*, která je dodnes stěžejním svědectvím o všednodenním provozu koncilu. Po vynuceném příchodu kardinála Josefa Berana do římského exilu se stal vedle Jaroslava Škarvady jeho sekretářem a zůstal jím až do jeho smrti. V šedesátých letech působil v Itá-

lii rovněž jako duchovní správce českých emigrantů. Díky svému příteli a rovněž exulantovi Vladimíru Boublíkovi, který se stal profesorem Lateránu a v závěru svého života děkanem jeho teologické fakulty, zde mohl začít působit a posléze se stát kmenovým profesorem. Velmi rád vzpomíná také na své působení na Lékařské fakultě Agostino Gemelli univerzity Sacro Cuore v Římě. Stal se jedním z vůdčích duchů Křesťanské akademie Řím, společnosti Opus bonum a mnoha jiných exilových aktivit. Po dlouhá léta působil jako šéfredaktor revue Studie.

Díky svému koncilnímu a ekumenickému založení se účastnil řady exilových konferencí a aktivně přispíval do exilových časopisů. Jedním z důležitých setkání v exilu bylo s evangelickým teologem Janem Milíčem Lochmanem. Vzpo-

mínky na prof. Lochmana může čtenář najít v knize vzájemných dopisů s Erazimem Kohákem *Tvůj in Xto* či v knize vzájemné korespondence s jejich společným přítelem a exulantem Karlem Hrubým. Kniha nese název *Úkolů nad hlavu*. Nic z toho, co Karel Skalický v exilu načerpal, si nezapomněl přinést v roce 1994 s sebou domů. Zakotvil na tehdy nově vzniklé česobudějovické teologické fakultě, kde nepřetržitě působí již 30 let.

Na prahu své devadesátky je stále teologicky i kněžsky činný a píše. K jeho narozeninám vychází kniha *Je vám to pojem?*, kterou doplňují webové stránky, věnované jeho životu, skrze které lze prof. Skalickému poslat gratulaci či vzkaz: www.karelskalicky90.cz

Rád bych panu profesorovi poblahopřál k jeho jubileu a poděkoval mu za všechno, čím proměnil srdce nás, svých přátel.

Zdeněk A. Eminger, foto: Nika Brunová

POSLEDNÍ SLOVO

Nic nás neodloučí

Když byly naše děti malé, hráli jsme občas takovou trochu praštěnou hru, která se jmenovala „Koho máš rád“. To tak dítě nasadilo lišácký výraz a začalo vyjmenovávat: Já mám rád tátu, ségru, babičku, druhou babičku, kocoura Moura, dědu... lišácký výraz se stupňoval... a tebe, maminko, ne. V té chvíli nastalo veliké lechtání a smích, načež se dítě dožadovalo opakování této taškařice.

Zvláštní na tom bylo, že dítě ve vyjmenovávání nikdy nezapomnělo na sebe a výslovně se zahrnulo do řady těch, které má rádo: mám rád, ráda sebe. Vždycky jsem si říkala, že je to pěkné a že dospělého by to asi nenapadlo. A přece je tak důležité, aby se člověk měl rád. Dítě svou jistotu nejspíš bere z lásky rodičů. Pro nás všechny je důvodem zdravé lásky k sobě láska Boží.

Jak je psáno, nic nás totiž od ní neodloučí, ani zvenčí, ale dokonce ani zevnitř nás samých – ty výšiny a hlubiny, na kterých se vypínáme, či do kterých padáme, výšiny pýchy, úspěchů, chvá-

lou polechtaného ega a na druhé straně hlubiny lidské nepřízně, vlastních špatných rozhodnutí,

nepovedených věcí, selhání. Boží láska je bezpodmínečná a jsme do ní zahrnuti. Ať jsme nahore, nebo dole.

Jana Šarounová, foto: pexels.com

V něm zapustíte kořeny. (Kol 2,7) (Krajina u Krásného na Vysočině.)

foto: Vojtěch Zikmund

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

Šéfredaktorka:

Adéla Rozbořilová

Jazyková redaktorka:

Jana Plíšková

členové: Jiří Hoblík, Jiří Hofman,

Jana Hofmanová, Eliška

Foukalová, Ondřej Kolář, Lenka

Ridzoňová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

foto: ARO

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

Uzávěrka červnového čísla

ČB 6/2024 je 19. 5. 2024

BANKOVNÍ SPOJENÍ:

číslo účtu: 179521067/0300

IBAN: CZ93

03000000000179521067

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ

elektronicky a ve zvukové

podobě: Diakonie ČCE,

Klimentská 18, 110 05

Praha 1, tel.: 222 316 306,

732 324 956

e-mail: szp@scps.diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.

Janáčkovo nábřeží 1075/27

150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12×

ročně, jednotlivá čísla 45 Kč

roční předplatné 450 Kč

do zahraničí 1300 Kč

Informace o předplatném podá,

objednávky rozšiřuje

(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,

111 21 Praha 1,

tel.: 224 999 236,

e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,

Facebook: Český bratr,

instagram.com/ceskybratr

www.ceskybratr.cz

- audioverze

- řazení podle rubrik

- verze v PDF ke stažení

ISSN 1211-6793

V letošním roce se věnujeme tematickému cyklu s názvem **Pojmy víry**.

Slavnostní otevření farní zahrady 15/6/2024 14–22 hod.

U EVANGELICKÉHO KOSTELA
SVATÉHO PETRA
BRANDÝS NAD LABEM
HOROVA 1885

14.00 – Jak si čerti hráli na divadlo
loutková pohádka, Petřaslíkovo divadlo

14.50 – Atelier Flera
zahradní architekt o farní zahradě

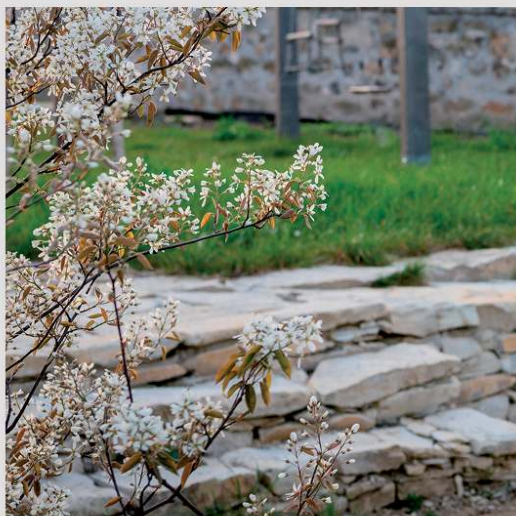
15.00 – Slam poetry
Ellen Makumbirofa

16.15 – kapela ZUŠ
pop-rock k poslechu

17.30 – Možná, že to znáte
hudební stand up comedy show
o záležitostech všedních dní, Filip Teller

19.15 – René Trossman Blues Quartet

FAIR TRADE / PIVO / OBČERSTVENÍ

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

Projekt revitalizace zahrady a slavnostního otevření
byl finančně podpořen z Grantového systému ČCE
na podporu diakonických a rozvojových projektů

Děkujeme
za spolupráci

Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.
(Žalm 104)

Ekologická sekce České křesťanské akademie
ve spolupráci se spolkem Nad Drahaňským údolím,
OS na ochranu památek v Dolních Chabrech
a městskou částí Praha-Suchdol

**Vás srdečně zvou
na již sedmnáctou**

Ekumenickou bohoslužbu za krajinu

v sobotu

18. května 2024 v 15 hodin

na levém břehu Vltavy,

na zahradě

na Sedleckých skalách

Pouť na bohoslužbu

začíná u kostela Stětí sv. Jana Křtitele

v Dolních Chabrech v 11 hodin a pokračuje

pěšky krajinou se zastávkami.

Prohlídka kostela možná již od **10 hodin**.

Při bohoslužbě v 15 hodin

kázáním poslouží **Saša Jacobea**, farářka sboru
Českokobratrské církve evangelické v Praze Dejvicích.

Účast přislíbili duchovní z dalších církví.

Po bohoslužbě (cca 15.45)

besedu na téma **Malíři na cestách** uvedou **Dr. David Hradil** a **RNDr. Janka Hradilová** z Akademické laboratoře
materiálového výzkumu maliřských děl ALMA.

*Jak souvisí složení barev s uměleckou invencí a nakolik je
naopak ovlivněno místem, dobou a okolnostmi? Jak poznat
původ anonymního obrazu ze složení pigmentů a odkud
je staří mistrů brali? Cesty malířů a maliřských materiálů se
proplétají. Příroda není jen zdrojem inspirace, ale je vlastním
tělem barev – brouci, květiny, barevné horniny a minerály.*

Bohoslužba se koná jako obvykle na zahradě na Sedleckých skalách
(GPS 50°08'22.1"N 14°23'32.4"E) nedaleko žlutě značené cesty
ze Suchdola do Roztok. • Pohodlně po rovině (cca 15-20 minut chůze)
je místo dosažitelné ze zastávek MHD v Praze-Suchdole (Budovec 147,
Kamýcká 107, 147). • Je možné také strmě vystoupat od železniční
zastávky Praha-Sedlec nebo od přívozu v Sedlci.

Více na www.drahan.chabry.cz

nebo facebook.com/EkologickaSekceCKA

